

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ พอสรุปได้ดังนี้

1. หลักการบริหารจัดการ
2. ทฤษฎีแนวความคิดการจัดการ
3. สภาพการจัดการ
4. ความหมายของการจัดการ
5. ความสำคัญของการจัดการ
6. ปัจจัยในการจัดการทรัพยากร
7. การสร้างทีมงานวอลเลย์บอล
8. การจัดการที่มวอลเลย์บอลเพื่อเข้าร่วมการแข่งขัน
9. ทีมกีฬาวอลเลย์บอลประกอบด้วยบุคคล
10. บทบาทหน้าที่ของผู้ฝึกสอนกีฬาวอลเลย์บอล
11. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการบริหารจัดการ

การบริหาร กับ การจัดการ นักการศึกษาใช้คำสองคำ คือ “การบริหาร” (Administration) หรือคำว่า “การจัดการ” (Management) สลับกันไปมา ทั้งนี้เนื่องจากทั้งสองคำนี้มีความหมายเหมือนกันจึงใช้แทนกันได้ มีข้อแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยตรงที่ ประการแรก การบริหารมักใช้ในวงค์การสาธารณะหรือราชการ ในขณะที่การจัดการใช้กันในวงการธุรกิจหรือเอกชนเป็นหลัก ประการต่อมาการบริหารใช้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับสูงขององค์การที่มีหน้าที่ในการกำหนดกรอบนโยบายต่าง ๆ มักเรียกคนเหล่านี้ว่า ผู้บริหารระดับสูง ส่วนการจัดการใช้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับบริหารรองลงมาที่มีหน้าที่ในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ตำแหน่ง “ผู้จัดการ” นั่นเอง จะเห็นได้ว่าเป็นข้อแตกต่างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ดังนั้นคำสองคำนี้จึงมักใช้แทนกันไปมาอยู่เสมอ ตัวอย่าง เช่น บางครั้งท่านอาจเคยได้ยินคำว่า ฝ่ายจัดการ ไปพร้อม ๆ กับคำว่า ฝ่ายบริหาร ทั้งสองคำนี้มีความหมายเหมือนกัน และเรียกผู้ปฏิบัติงานในระดับสูงทั่วไปว่า ผู้บริหาร ซึ่งแตกต่าง

การจัดการ (Management) หรืออาจจะเรียกว่า การบริหาร หรือ การบริหารจัดการ หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่าง ๆ ที่กำหนดทิศทางในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างเฉลียวฉลาด และคุ้มค่า ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) หมายถึง การตัดสินใจอย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติการได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผลสำเร็จของการจัดการต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กันไป (อุทัย เลหาวิเชียร, 2544, หน้า 36)

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบกระบวนการ จึงขอ นำหลักการของนักวิชาการที่อธิบายการบริหารแบบกระบวนการ และจะเน้นในเรื่องการบริหาร การศึกษาโดยเฉพาะดังต่อไปนี้

อังรี เฟโยล นักวิศวกรชาวฝรั่งเศสเป็นต้นกำเนิดในการพิจารณาการบริหารแบบกระบวนการ Fayol อธิบายกระบวนการบริหารงานว่าประกอบด้วยลำดับขั้นทางการบริหาร 5 ประการ คือ (POCCC)

การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้วกำหนดแผนการปฏิบัติไว้เป็นแนวทางในการทำงานในอนาคต

การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการจัดโครงสร้างของงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ของบุคคล

การสั่งการ (Commanding) หมายถึง การสั่งการให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทำงานตามหน้าที่ที่มีอยู่

การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการเชื่อมโยงงานของทุกฝ่ายให้เข้ากันได้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

การควบคุมงาน (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการกำกับงานให้กิจกรรมทุกอย่างดำเนินไปตามแผนงานที่วางไว้

ทฤษฎีแนวคิดการจัดการ (Theory and Concept Management)

ทฤษฎี หมายถึง แนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบ และการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจ ทฤษฎีเป็นกลุ่มของมโนทัศน์ที่เชื่อมโยงซึ่งกันและกันข้อสรุป อย่างกว้าง และอธิบายพฤติกรรมกรรมการบริหารองค์กรอย่างเป็นระบบ ถ้าทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อย ๆ

จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ ทฤษฎีเป็นแนวคิดที่มีเหตุและผล สามารถนำไปประยุกต์ และปฏิบัติได้ ทฤษฎีมีบทบาทในการให้คำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทั่วไป การชี้แนะ และวิจัย

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ทฤษฎี หมายถึง การกำหนดข้อสันนิษฐานซึ่งได้รับมาจากวิธีการของ ตรรกวิทยา คณิตศาสตร์ ที่ได้จากการสังเกต การทดลอง จนได้ตัวเลขและความจริงที่แน่นอน และชัดเจนแล้วจึงนำมาใช้เป็นหลักการ หรือทฤษฎีเพื่อเป็นแนวทาง และกฎเกณฑ์ของผู้ที่จะ นำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ซึ่งสามารถแสดงแนวคิดของการเกิดทฤษฎี

แนวคิดทางด้านการจัดการ มีนักวิชาการด้านการจัดการหลายท่านได้รวบรวมแนวคิดการ จัดการเหมือนการบริหาร เนื่องจาก มีขอบข่ายและความหมายที่กว้างเกินกว่าจะนิยามด้วยประโยค สั้น ๆ เพียงไม่กี่ประโยคได้ คำนิยาม ที่นักวิชาการในสมัยก่อนนิยม ได้แก่ คำจำกัดความของ องค์ประกอบข้างต้น บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมาย ร่วมกัน โดยดูว่ากิจกรรมใดบ้างที่เข้าข่ายลักษณะงานตามภารกิจของการจัดการ อย่างไรก็ตาม นักวิชาการด้านการจัดการในปัจจุบันมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ควรให้นิยามของ ความหมายการจัดการหรือการบริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางร่วมกันในการอธิบายขอบข่ายของ ลักษณะการจัดการ แม้จะไม่สามารถอธิบายได้ครอบคลุมหรืออธิบายได้เพียงบางส่วนเท่านั้นก็ตาม ก็เป็นสิ่งที่ควรกระทำเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจนขึ้น

ในการศึกษาความหมายการบริหารจัดการ หมายถึง มนุษย์โดยธรรมชาติย่อมอยู่ รวมกันเป็นกลุ่ม มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ไปมาหาสู่กัน การอยู่รวมกันเป็นกลุ่มของมนุษย์ อาจมีได้หลายลักษณะและเรียกต่างกัน เป็นต้นว่า ครอบครัว เผ่าพันธุ์ ชุมชน สังคม และ ประเทศ เมื่อมนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่มย่อมเป็นธรรมชาติอีกทีในแต่ละกลุ่มจะต้องมี “ผู้นำกลุ่ม” รวมทั้งมี “แนวทางหรือวิธีการควบคุมดูแลกันภายในกลุ่ม” เพื่อให้เกิดความสุขและความสงบ เรียบร้อย สภาพเช่นนี้ได้มีวิวัฒนาการตลอดมา โดยผู้นำกลุ่มขนาดใหญ่ เช่น ในระดับประเทศ ของภาครัฐ ในปัจจุบันอาจเรียกว่า “ผู้บริหาร” ขณะที่การควบคุมดูแลกันภายในกลุ่มนั้น เรียกว่า การบริหารจัดการ (Administration) ด้วยเหตุผลเช่นนี้ มนุษย์จึงไม่อาจหลีกเลี่ยงการบริหาร จัดการได้ และทำให้กล่าวได้อย่างมั่นใจว่า ที่ใดมีประเทศ ที่นั่นย่อมมีการบริหารการจัดการ

การจัดการ (Management)

จากการศึกษาการจัดการที่มวอลเลย์บอลหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันในกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 33 พบว่า ทีมนักกีฬามวอลเลย์บอลที่ได้เข้าแข่งขันในรอบมหกรรมนั้น มีการจัดการสภาพปัญหาในด้านคน ด้านเงิน ด้านวัสดุสิ่งของ ด้านการจัดการ ด้านการฝึกซ้อม ด้าน การแข่งขัน และด้านการคัดเลือกตัวนักกีฬา มีการจัดการได้เหมาะสมในทุก ๆ ด้าน ต่างกับทีมที่

ความหมายของการจัดการ

สิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งของกิจกรรมมนุษย์คือ การจัดการ โดยมนุษย์มีการรวมกลุ่ม เพื่อความสำเร็จในเป้าหมาย การจัดการจึงเป็นสิ่งสำคัญในการรวมกลุ่มของบุคคล การจัดการนิยมใช้ในภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อมุ่งแสวงหากำไรหรือกำไรสูงสุด การจัดการที่มีประสิทธิภาพสำหรับผลประโยชน์ที่จะตกแก่สาธารณชน ถือเป็นวัตถุประสงค์รองหรือเป็นผลพลอยได้ แต่ในการจัดการที่มิก็ทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางด้านภารกิจก็ต้องมีความมุ่งมั่น เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงแตกต่างจากวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหน่วยงานภาครัฐที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการสาธารณะทั้งหลายแก่ประชาชน การบริหารภาครัฐทุกวันนี้ หรืออาจเรียกว่าการบริหารจัดการ (Management administration) เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจมากขึ้น การลดพิธีการที่ไม่จำเป็น การลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ และการจูงใจด้วยการให้รางวัลตอบแทน เป็นต้น

การให้ความหมายเป็นการนำหลักวิชาการด้านการบริหาร คือ กระบวนการบริหารจัดการและปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ มาใช้เป็นแนวทางหรือกรอบแนวคิดในการให้ความหมาย ซึ่งน่าจะมีส่วนทำให้การให้ความหมายคำว่าบริหารเช่นนี้ครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ เป็นต้นว่า 4 M's ซึ่งประกอบด้วย (1) การบริหารคน (Man) (2) การบริหารเงิน (Money) (3) วัสดุสิ่งของ (Materials) (4) การจัดการ (Management)

การบริหาร หรือคำว่า การจัดการ (Management) ในคำสองคำนี้มีความหมายใกล้เคียงกัน เป็นอย่างยิ่ง สามารถใช้แทนกันได้ และคำสองคำนี้เรามักจะใช้ร่วมกันและมีความหมายถึง การบริหารเช่นเดียวกัน ใช้ในการบริหารของส่วนราชการ และการจัดการนิยมใช้ในธุรกิจ

การบริหารและการจัดการ คือ การคาดการณ์และการวางแผนไว้ล่วงหน้า การจัดการ การจัดหน่วยงาน การประสานงาน และการควบคุมงาน

การจัดการเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการปฏิบัติงาน เพราะเป็นระบบในด้านความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์การที่ผู้บริหารจะต้องถือปฏิบัติ หรือกระบวนการบริหาร คือ วิธีทางที่นำไปสู่ความสำเร็จ กระบวนการบริหาร เปรียบได้กับสมอง แขน ขา และพลังกำลังของผู้บริหารนั่นเอง ประกอบด้วยองค์ประกอบหลายประการ แต่ละองค์ประกอบ คือภาวะความรับผิดชอบเพื่อให้ได้มาซึ่งความถูกต้อง ความมีระเบียบ และมีประสิทธิภาพของหน่วยงาน หน้าที่ของผู้บริหารด้วย กระบวนการซึ่งอาจถือเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. การวางแผน
2. การจัดองค์กรหรือการจัดหน่วยงาน
3. การจัดบุคลากร
4. การอำนวยการ
5. การประสานงาน
6. การรายงาน
7. การงบประมาณ

การจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงานและการใช้ทรัพยากรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์การที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการนี้มีความสำคัญต่อองค์การ เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

- 1) ช่วยทำให้องค์การมีระบบการบริหารงานที่ดี
- 2) ช่วยสร้างประสิทธิผลของงาน
- 3) ช่วยการบริหารทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการตัดสินใจ
- 5) ช่วยให้เกิดการประสานความร่วมมือ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายประการ เพื่อช่วยเพิ่มความเข้าใจการบริหารมากขึ้น จึงขอให้ความหมายคำว่า การบริหาร และการบริหารจัดการ ไว้ดังนี้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542, หน้า 444) ให้ความหมายการจัดการหรือกระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหาร คือ (1) การวางแผน (Planning) (2) การจัดองค์การ (Organizing) (3) การชี้นำ (Leading) (4) การควบคุม (Controlling) ซึ่งจากความหมายดังกล่าวมีคำสำคัญ 3 คำ คือ กระบวนการ ทรัพยากรการบริหาร และวัตถุประสงค์

สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์ (2545, หน้า 24) ได้กล่าวว่า การจัดการต้องปัจจัยทางด้านต่างๆเข้ามาเกี่ยวข้องในการดำเนินการ ดังนี้ 1. คน (Man) 2. เงิน (Money) 3. วัสดุดิบ (Material) 4. การจัดการ (Management) เป็นการจัดการให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้

เสนาะ ตีเยาว์ (2546, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการไว้ว่า การบริหารคือ การทำงานให้ประสบผลสำเร็จโดยใช้บุคคลอื่น โดยการสั่งการให้บุคคลอื่นทำการใช้ทรัพยากรขององค์การในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การโดยการวางแผน การจัดองค์การ การจูงใจ และการควบคุมทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรวัตถุให้บรรลุเป้าหมาย

สมพงษ์ เกษมสิน (2543, หน้า 5 – 6) กล่าวไว้ว่า คำว่า การบริหารจัดการนิยมใช้กับการบริหารราชการ หรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย และคำว่า การจัดการ (Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชน หรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการมีลักษณะเด่นที่เป็นสากลอยู่หลายประการ ดังนี้

1. การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์
2. การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบ
3. การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
4. การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ
5. การบริหารเป็นการดำเนินการร่วมกันของกลุ่มบุคคล
6. การบริหารอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคคล กล่าวคือ ความร่วมมือ

(Collective mind) จะก่อให้เกิดความร่วมมือของกลุ่ม (Group cooperation) อันจะนำไปสู่พลังของกลุ่ม (Group effect) ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

7. การบริหารมีลักษณะการร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีเหตุผล
8. การบริหารมีลักษณะเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์
9. การบริหารไม่มีตัวตน (Intangible) แต่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์

ไพบูลย์ ช่างเขียน (2532, หน้า 17) ให้ความหมายการบริหารจัดการว่า หมายถึง ระบบที่ประกอบไปด้วยกระบวนการในการนำทรัพยากรทางการบริหารทั้งทางวัตถุและคนมา ดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2545, หน้า 36 – 38) แบ่งการบริหารจัดการตามวัตถุประสงค์หลัก ของการจัดตั้งหน่วยงานไว้ 6 ส่วน ดังนี้

1. การบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐ การบริหารรัฐกิจ (Publicadministration) หรือ การบริหารภาครัฐ มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้ง คือ การให้บริการสาธารณะ (Public services) ซึ่ง ครอบคลุมถึงการอำนวยความสะดวก การรักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนการพัฒนาประชาชน และประเทศชาติ เป็นต้น การบริหารส่วนนี้เป็นการบริหารของหน่วยงานของภาครัฐ (Public or governmental organization) ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การบริหารงานของหน่วยงานของสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง กรม หรือเทียบเท่า การบริหารงาน ของจังหวัดและอำเภอ การบริหารงานของหน่วยการบริหารท้องถิ่น หน่วยงานบริหารเมืองหลวง รวมตลอดทั้งการบริหารงานของหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น

2. การบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐกิจ ซึ่งเรียกว่า การบริหารธุรกิจ หรือการบริหาร ภาคเอกชน หรือการบริหารของหน่วยงานเอกชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งเพื่อการ แสวงหากำไร หรือการแสวงหากำไรสูงสุดในการทำธุรกิจ การค้าขาย การผลิตอุตสาหกรรม หรือ ให้บริการ เห็นตัวอย่างได้ชัดเจนจากการบริหารงานของบริษัท ห้างร้าน และห้างหุ้นส่วนทั้งหลาย

3. การบริหารของหน่วยงานที่ไม่สังกัดภาครัฐ ซึ่งเรียกย่อว่า หน่วยงานเอ็นจีโอ เป็นการ บริหารงานของหน่วยงานที่ไม่แสวงหาผลกำไร มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้ง คือการไม่แสวงหา ผลกำไร เช่น การบริหารของมูลนิธิ และสมาคม

4. การบริหารงานของหน่วยงานระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้ง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เช่น การบริหารงานของสหประชาชาติ องค์การตำรวจระหว่างประเทศ และ กลุ่มประเทศอาเซียน

5. การบริหารงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ การบริหารงานขององค์กรส่วนนี้เกิดขึ้น หลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540) โดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดให้มีองค์กรตามรัฐธรรมนูญขึ้น เช่น การบริหารงานของศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งประเทศไทย คณะกรรมการการเลือกตั้ง และ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นต้น องค์กรดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นหน่วยงานของรัฐเช่นกัน แต่มี ลักษณะพิเศษ เช่น เกิดขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว และมีวัตถุประสงค์หลักใน การ

6. การบริหารงานของหน่วยงานภาคประชาชน มีวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งเพื่อปกป้องรักษาผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวม ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศและถูกเอารัดเอาเปรียบตลอดมา เช่น การบริหารงานของหน่วยงานของเกษตรกร กลุ่มผู้ใช้แรงงาน และกลุ่มผู้ให้บริการ

ความสำคัญของการจัดการ

การจัดการเกิดควบคู่มากับการดำรงชีวิตของมนุษย์มาเป็นเวลาช้านาน การจัดการมีความสำคัญต่อมนุษย์ในหลาย ๆ ด้านด้วยกัน ดังนี้

1. ด้านการดำรงอยู่ของประชากรในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ต้องอาศัยการจัดการควบคู่ไปกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์
2. การจัดการเป็นตัวบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสังคม ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรม เกิดการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว
3. การจัดการมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในสังกัดเดียวกัน ดังนั้นความสำเร็จของการจัดการขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี วัฒนธรรม และการเมือง

ปัจจัยในการจัดการทรัพยากร

ทรัพยากรการบริหารที่ใช้ในการบริหารอันสำคัญที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และวิธีการจัดการ (Management) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า 4 M's

ส่วนการบริหารจัดการธุรกิจได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารเพิ่มเติมต่างออกไป คือ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) การจัดการ (Management)

นักวิชาการต่างก็มีความเห็นและมีเหตุผลเพิ่มเติมออกไปจากพื้นฐานเดิม คือ 4 M's ซึ่งเหตุผลดังกล่าวก็มีความสำคัญ สุดแต่จะพิจารณาไปในลักษณะปลีกย่อยมากน้อยเพียงใด ตามแนวทางที่แต่ละท่านได้ศึกษามา เช่น

สุรพันธ์ ฉันทแดนสุวรรณ (2546, หน้า 5) การจัดการคือ กระบวนการ (Process) ของการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ความพยายามของสมาชิกในองค์การ และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อบรรลุ

คน (Man) เป็นทรัพยากรบุคคลที่เป็นหัวใจขององค์การ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการจัดการเพราะคนมีชีวิตจิตใจ มีอารมณ์ ความรู้สึก ดังนั้นการบริหารจึงให้ความสำคัญกับคนมากที่สุด

เงิน (Money) เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนให้กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การดำเนินการต่อไปได้

วัสดุสิ่งของ (Materials) วัสดุหรือวัตถุดิบแบ่งประเภทออกเป็น 2 ประเภท คือประเภทครุภัณฑ์ ที่มีขนาดใหญ่ที่มีความคงทนถาวร และอุปกรณ์การฝึกหัดที่มีขนาดเล็กกว่า มีความคงทนน้อยกว่า ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญไม่แพ้ปัจจัยอื่น จำเป็นต้องมีคุณภาพและมีต้นทุนที่ต่ำ เพราะมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิต

การจัดการ (Management) การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง อาศัยคนเป็นส่วนการดำเนินงาน วัสดุสิ่งของที่คุ้มค่า ตลอดจนเทคนิคกลยุทธ์วิธีต่างๆ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

แต่ในขณะเดียวกัน นักบริหารบางท่านกล่าวว่า การจัดการ (Management) คือหน้าที่ในการบริหารจัดการ และรับผิดชอบต่อความล้มเหลวและความสำเร็จ และอีกกลุ่มหนึ่งกล่าวว่า การบริหารคือการกระทำให้สิ่งที่คนเห็นว่าได้รับผลประโยชน์ที่ต้องการ โดยอาศัยความพยายามของกลุ่มที่ใช้ความสามารถ ทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด แต่บางคนก็กล่าวว่า การบริหารคือการกระทำสิ่งที่ต้องการให้สำเร็จ โดยประชาชน และกล่าวต่อไปว่า การบริหารคือการวางแผนแล้วปฏิบัติตามแผน และบางท่านกล่าวว่า การบริหารคือการกระทำให้เกิดความพอใจทางเศรษฐกิจ สังคม เพื่อเป็นผลดีผลแก่มวลมนุษย และนอกจากนั้นยังกล่าวว่า การบริหารคือการใช้ทรัพยากรที่ทุกคนใช้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ แต่บางท่านได้ให้คำจำกัดความของการบริหารว่า การบริหารเป็นกระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การ การกระตุ้นให้ทำงาน การควบคุมปฏิบัติการ และการตัดสินใจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้มวลมนุษย และทรัพยากรอื่น ๆ ดังนั้น การบริหารจึงประกอบด้วยหลายลักษณะ (บุณฑิน ดิลกไธสง, 2539, หน้า 2.)

ธงชัย สันติวงษ์ (2543, หน้า 21 – 22) กล่าวถึงลักษณะของงานบริหารจัดการไว้ 3 ด้าน คือ

1. ในด้านที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน งานบริหารจัดการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์การ
2. ในด้านของภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำ งานบริหารจัดการ หมายถึง การจัดระเบียบ

ทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กร และการประสานกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

3. ในด้านของความรับผิดชอบ งานบริหารจัดการ หมายถึง การต้องทำให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548, หน้า 5) กล่าวว่า การจัดการ (Management) การบริหารการพัฒนา (Development administration) แม้กระทั่งการบริหารการบริการ (Service administration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน ที่เห็นได้อย่างชัดเจนมีอย่างน้อย 3 ส่วน คือ 1) ล้วนเป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ 2) มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การคิด (Thinking) หรือการวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Acting) และการประเมินผล (Evaluating) และ 3) มีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนที่แตกต่างกัน คือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างกัน กล่าวคือ การบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542, หน้า 18 – 19) ได้ให้ความหมายของคำว่าจัดการไว้ดังนี้ “การจัดการ” (Management) จะเน้นการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบาย (แผนที่วางไว้) ซึ่งนิยมใช้ในการจัดการธุรกิจ (Business management) ส่วนคำว่า “ผู้จัดการ” (Manager) จะหมายถึงบุคคลในองค์กรซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมในการบริหารทรัพยากรและกิจการงานอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการที่กำหนดไว้การบริหาร มีขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดการองค์กร (Organizing)
3. การชี้นำ (Leading)
4. การควบคุม (Controlling)

Fayol มีความเชื่อว่าเป็นไปได้ที่เราจะหาทางศึกษาถึงศาสตร์ที่เกี่ยวกับการบริหารการจัดการ (Administrative sciences) ซึ่งสามารถใช้ได้กับการบริหารทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานอุตสาหกรรมหรืองานรัฐบาล Fayol ได้สรุปสาระสำคัญตามแนวคิดของตนไว้ดังนี้

1. เกี่ยวกับหน้าที่การจัดการ (management function) Fayol ได้อธิบายถึงกระบวนการจัดการงานว่า ประกอบด้วยหน้าที่ (functions) ทางการจัดการ 5 ประการ คือ

1.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนการปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้ เพื่อสำหรับเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

1.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจำต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักรสิ่งของและตัวคนอยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสมในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

1.3 การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งงานต่าง ๆ ของผู้ได้บังคับบัญชา ซึ่งกระทำให้สำเร็จผลด้วยดีโดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีจะต้องเข้าใจคนงานของตน

1.4 การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

1.5 การควบคุม (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้วทั้ง 5 หน้าที่ Fayol ได้วิเคราะห์แยกแยะไว้นี้ ถือได้ว่าเป็นวิถีทางที่จะให้ผู้บริหาร ทุกคนสามารถบริหารของตนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้

2. ผู้จัดการจะต้องมีคุณลักษณะพร้อมความสามารถทางร่างกาย จิตใจ ไหวพริบ การศึกษาหาความรู้ เทคนิคในการทำงาน และประสบการณ์ต่าง ๆ แยกแยะให้เห็นว่าคุณสมบัติทางด้านเทคนิควิธีการทำงานนั้นสำคัญที่สุดในระดับคนงานธรรมดา แต่สำหรับระดับสูงขึ้นไปกว่านั้น ความสามารถทางด้านบริหารจะเพิ่มพูนความสำคัญตามลำดับ และมีความสำคัญมากที่สุดในระดับผู้บริหารชั้นสูงสุดยอด (Top executive) ควรจะได้มีการอบรมความรู้ทางด้านจัดการควบคุมไปกับความรู้ทางด้านเทคนิคการทำงาน

3. เกี่ยวกับหลักการจัดการ (Management principles) ได้วางหลักทั่วไปที่ใช้ในการบริหารไว้ 14 ข้อ ซึ่งใช้สำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร หลักทั่วไปดังกล่าวมีดังนี้คือ

3.1 หลักที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority & responsibility) คือ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่แยกจากกันมิได้ ผู้ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่จะออกคำสั่งได้นั้น ต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนทำไปนั้นด้วย

3.2 หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (Unity of command) คือ ในการกระทำใด ๆ คนงานควรได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความสับสนในคำสั่งด้วยการปฏิบัติตามหลักข้อนี้ ย่อมจะช่วยให้สามารถขจัดสาเหตุแห่งการเกิด

ข้อขัดแย้งระหว่างแผนงาน ระหว่างบุคคลในองค์การให้หมดไป

3.3 หลักของการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Unity of direction) กิจกรรมของกลุ่มที่มีเป้าหมายอันเดียวกันควรจะต้องดำเนินไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกัน เป็นไปตามแผนงานเพียงอันเดียวร่วมกัน

3.4 หลักของการจํารงไว้ซึ่งสายงาน (Scalar chain) สายงานอันนี้คือสายการบังคับบัญชาจากระดับสูงมายังระดับต่ำสุด ด้วยสายการบังคับบัญชาดังกล่าวจะอำนวยความสะดวกแก่การบังคับบัญชาเป็นไปตามหลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว และช่วยให้เกิดระเบียบในการส่งทอดข่าวสารข้อมูลระหว่างกันอีกด้วย

3.5 หลักของการแบ่งงานกันทำ (Division of work or specialization) คือ การแบ่งแยกงานกันทำตามความถนัด โดยไม่คำนึงถึงว่าจะเป็นการงานด้านบริหารหรือด้านเทคนิค

3.6 หลักเกี่ยวกับระเบียบวินัย (Discipline) โดยถือว่าระเบียบวินัยในการทำงานนั้นเกิดจากการปฏิบัติตามข้อตกลงในการทำงาน ทั้งนี้โดยมุ่งที่จะก่อให้เกิดการเคารพเชื่อฟัง และทำงานตามหน้าที่ด้วยความตั้งใจ เรื่องดังกล่าวนี้จะทำได้ก็โดยที่ผู้บังคับบัญชาต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต และเป็นตัวอย่างที่ดี ข้อตกลงระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาจะต้องเป็นไปอย่างยุติธรรมมากที่สุด และจะต้องยึดถือเป็นหลักปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3.7 หลักของการถือประโยชน์ส่วนบุคคลเป็นรองประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of individual to general interest) หลักข้อนี้ระบุว่า ส่วนรวมย่อมสำคัญกว่าส่วนย่อยต่าง ๆ เพื่อที่จะให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย ผลประโยชน์ส่วนได้เสียของที่ย่อมต้องสำคัญเหนืออื่นใดทั้งหมด คือ

3.7.1 หลักของการให้ผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration) การให้และวิธีการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนควรที่จะยุติธรรม และให้ความพอใจมากที่สุดแก่ทั้งฝ่ายลูกจ้างและนายจ้าง

3.7.2 หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง (Centralization) หมายถึงว่าในการบริหารจะมีการรวมอำนาจไว้ที่จุดศูนย์กลาง เพื่อให้ควบคุมส่วนต่าง ๆ ขององค์การไว้ได้เสมอและการกระจายอำนาจจะมากน้อยเพียงใดก็แล้วแต่กรณี

3.7.3 หลักของความเสมอภาค (Equity) ผู้บริหารต้องยึดถือความเอื้ออาทรและความยุติธรรมเป็นหลักปฏิบัติต่อผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งความจงรักภักดีและการอุทิศตนเพื่องาน

3.7.4 หลักของควมมีเสถียรภาพของการว่างจ้างทำงาน (Stability of tenure) กล่าวว่่า ทั้งผู้บริหารและคนงานต้องใช้เวลาระยะหนึ่ง เพื่อเรียนรู้งานจนทำงานได้ดี การที่คนเข้าออกมากย่อมเป็นสาเหตุให้ต้องสิ้นเปลือง และเป็นผลของการบริหารงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ

3.7.5 หลักของความคิดริเริ่ม (Initiative) เนื่องจากว่าคนฉลาดย่อมต้องการที่จะได้รับความพอใจจากการที่ตนได้ทำอะไรด้วยตัวเอง

3.7.6 หลักของความสามัคคี (Esprit de corps) เน้นถึงความจำเป็นที่คนต้องทำงานเป็นกลุ่มที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Teamwork) และชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการติดต่อสื่อสาร (communication) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มทำงานที่ดี

หลักการจัดการของ เทเรอท์ และ ฟาร์โย ข้างต้นนี้ ยังเป็นหลักเกณฑ์ที่ได้ใช้ปฏิบัติอยู่จนทุกวันนี้ เพราะไม่ว่าเราจะยกเอากิจการใดก็ตามขึ้นมาแยกแยะ ดูก็จะเห็นว่างานบริหารขององค์กรเหล่านี้ มีการจัดแบ่งหน้าที่ของผู้บริหารจัดการไว้ใกล้เคียงกับหลักเกณฑ์ที่แบ่งแยกเอาไว้ ผลงานที่ได้คิดค้นขึ้นมาในช่วงสมัยการจัดการที่มีหลักเกณฑ์นั้น ทั้งสองกรณีมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนซึ่งกันและกัน นักบริหารทั้งสองคนนี้ต่างมีความเชื่อตรงกันว่า ถ้าได้มีการจัดการด้านที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ อย่างถูกต้องแล้ว ก็จะเป็นกุญแจที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้ และทั้งสองก็ได้ใช้วิธีการที่เป็นวิทยาศาสตร์ในการจัดการด้วย (General principles of management) ตามทฤษฎีการจัดการของ Henri Fayol. [Online]. Available: URL: http://www.siamhr.com:80/80/hrproject/org_mgt/org_mgt4.jsp. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2551

การสร้างทีมงานวอลเลย์บอล

การสร้างทีมงานมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการนำพาทีมไปสู่ความสำเร็จ จะต้องมีการประสานงานร่วมกันตามความหมาย มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของทีมงานไว้หลากหลายพอสรุปเป็นสาระสำคัญดังนี้

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2535, หน้า 142) ได้ให้ความหมายของการสร้างทีมงานไว้ว่าเป็นการสร้างการทำงานที่มีชีวิตชีวา มีการประสานการทำงานของสมาชิกในทีมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน การสร้างทีมงานไม่เพียงแต่การที่บุคคลมาร่วมกันทำงาน แต่เป็นการผสมผสานระหว่างสมาชิก ผู้นำกลุ่ม กระบวนการตัดสินใจในกลุ่ม การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หลายด้าน

1. การสร้างทีมงานเป็นกระบวนการพัฒนากลุ่มบุคคลในการทำงาน เริ่มจากการมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน เรียนรู้การวินิจฉัยปัญหา มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา และปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งทีมงานนั้นจะแตกต่างกับกลุ่มตรงที่

2. ปัจจัยสำคัญของการสร้างทีมงาน คือ การเตรียมทีมงานที่ต้องเข้าใจในความแตกต่างของบุคคล การกำหนดตัวผู้นำทีม ขนาดของทีมก่อนการดำเนินการตั้งทีม และในระหว่างการดำเนินการของทีม ปัจจัยที่ควรคำนึงคือบทบาทของสมาชิกในทีม อำนาจของผู้นำ ลักษณะการทำงานของทีม และเมื่อมีการประเมินผลทีมผู้ประเมินจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องมีความรู้ความสามารถและมีจริยธรรม องค์การแต่ละองค์การจะประกอบด้วยบุคคลในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งความสำเร็จของการปฏิบัติงานนั้นไม่ได้ขึ้นกับสมาชิกคนใดคนหนึ่งตามลำพังในองค์การ แต่เกิดจากการที่บุคคลทุกคนในองค์การถือเป็นสมาชิกขององค์การ หากสมาชิกมีความเข้าใจกันและสามารถประสานความสามารถระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพเป็นทีมงานที่มีประสิทธิภาพได้ งานก็จะสำเร็จตามภารกิจที่รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างทีมงาน หมายถึง กระบวนการพัฒนากลุ่มบุคคลในการทำงาน เริ่มจากการมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน เรียนรู้การวินิจฉัยปัญหา มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานในการสร้างทีมงานให้ประสบผลสำเร็จควรเริ่มจากความเข้าใจถึงความแตกต่างของกลุ่มและทีมงานก่อน ในการศึกษาเรื่องทีมงานนั้นมีคำที่เกี่ยวข้องและมีความหมายที่คล้ายกันและแตกต่างกัน คือ

กลุ่มหรือทีม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมตัวกัน เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แต่ไม่ได้มีการกำหนดขอบเขตของความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ทำให้สมาชิกบางคนในกลุ่มจะมุ่งมั่นทำงานของตนเพียงอย่างเดียว แล้วค่อยนำผลงานมารวมกันเป็นผลงานกลุ่ม หรือสมาชิกบางคนในกลุ่มจะต้องประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อให้ได้ผลงานออกมาเป็นของกลุ่ม การรวมกลุ่มงานจะพิจารณาที่ความสำเร็จในเป้าหมายของกลุ่มเป็นสำคัญ

จากความหมายของทีมงานและกลุ่มจะพบว่ามีความแตกต่างของการที่บุคคลเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มกับการเป็นสมาชิกของทีมแล้วจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า “กลุ่ม” จะเป็นระบบที่เกิดขึ้นจากการที่คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมตัวกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน พึ่งพาอาศัยกัน เพื่อผลประโยชน์ของสมาชิกแต่ละคนและของกลุ่ม เมื่อพิจารณาในมิติของการทำงานในองค์การ กลุ่มงาน (Group work) คือ กลุ่มที่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายในขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน เพื่อให้เขาสามารถปฏิบัติงานของตนได้

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าทีมงานจะมีความสำคัญในการประสานพลังงานของสมาชิกในทีมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลงานเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การแก้ไขปัญหาต่างๆ ของทีมงานจะเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิกที่ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการระดมความคิด ความสามารถ ประสบการณ์ และแรงงานในการแก้ไขปัญหา จึงสรุปได้ว่าทีมมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การมีเป้าหมายร่วมกัน (Common purpose) ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ความสัมพันธ์ของสมาชิก (Interdependent relationship) และการมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน (Mutual influence)

การจัดการทีมนักกีฬาเพื่อเข้าร่วมการแข่งขัน

การเตรียมทีมนักกีฬาเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในการกีฬาและก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการแข่งขันทางกีฬา ไม่ว่าจะเป็นกีฬาในระดับใด ในการเตรียมทีมของนักกีฬาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การแข่งขันประสบความสำเร็จ นำมาซึ่งชัยชนะในการแข่งขัน การที่นักกีฬาจะมีความสำเร็จนั้นจะต้องมีแรงจูงใจหรือมีความตั้งใจและเอาจริงเอาจังต่อการฝึกซ้อม ในด้านต่างๆดังนี้

1. ด้านงบประมาณ

มีผู้ให้ความหมายของงบประมาณไว้หลายประการด้วยกัน ดังต่อไปนี้

งบประมาณ คือ แผนการเงินขององค์กรหรือหน่วยงานที่จัดทำขึ้นเพื่อการใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด โดยกำหนดจำนวนเงินของแต่ละกิจกรรมจะต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนเท่าใด และจะหาเงินจากทางใดเพื่อนำมาใช้จ่ายในกิจกรรมหรือโครงการนั้น กระบวนการที่ต่อเนื่อง 3 ขั้นตอน คือ การจัดทำ การอนุมัติ และการบริหารงบประมาณ

ชัยรัตน์ รุจิพงษ์ (2545, หน้า 26) การที่เราจะเตรียมกีฬาให้ประสบผลสำเร็จไม่ใช่เรื่องง่าย จำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณ และการใช้คนทำงานร่วมกันเป็นจำนวนมาก จะต้องมีการจัดการระบบ ระเบียบในการทำงานร่วมกัน ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์ของทีมงาน โดยได้รับความสะดวก ความปลอดภัย และความพึงพอใจที่ทำงานอย่างมีความสุข เพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายที่กำหนด บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการเตรียมทีมนักกีฬามีความจำเป็น

ปรีชา พงษ์เพ็ง (2536, หน้า 25) กล่าวว่า เงินหรืองบประมาณ คือ แผนการเงิน (Financial Plan) ซึ่งหมายถึง แผนที่มีการกำหนดทรัพยากรทางการเงินให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมาเป็นวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน การนำมาจัดสรรใช้จ่ายให้บรรลุวัตถุประสงค์ขึ้นอยู่กับทางเลือกที่ฉลาด ความจำเป็นก่อนหลังเป็นสาระสำคัญของการงบประมาณ การจัดเตรียมที่งบประมาณ หมายถึง การวางแผนและการจัดงบประมาณการเงินในการใช้จ่ายการจัดเตรียมทีม ทำบัญชี และการจัดควบคุมดูแลการใช้เงินหรือการตรวจสอบบัญชีโดยรอบคอบและรัดกุม งบประมาณหรือเงินเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเตรียมทีมกีฬา ผู้จัดการทีมผู้ฝึกสอน จะต้องวางแผนในการจัดเตรียมงบประมาณที่ใช้ในการเตรียมทีมในการแข่งขันอย่างละเอียดรอบคอบให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้จ่าย เพื่อให้มีงบประมาณสำหรับการใช้จ่ายอย่างเพียงพอใน ทุก ๆ ด้าน มีงบประมาณสำรองใช้ในกรณีเร่งด่วน รวมทั้งการจัดหาผู้สนับสนุนจากบริษัท มูลนิธิ ห้างร้าน หรือสมาคมต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจต่อกีฬาในทีมด้วย ในการแข่งขันกีฬาให้ประสบความสำเร็จที่สามารถนำทีมให้บรรลุเป้าหมาย เงินเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการจัดการ

2. การจัดสวัสดิการ

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของสวัสดิการไว้หลายประการด้วยกัน ดังนี้

ภิญญา สาร (2548, หน้า 24) ให้ความหมายของคำว่าสวัสดิการไว้ว่า สวัสดิการ หมายถึง ผลประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน ทั้งในขณะที่บุคลากรยังปฏิบัติงานอยู่ หยุดพักผ่อนชั่วคราว หรือพ้นจากหน้าที่ไปแล้ว ทำให้บุคลากรทำงานอย่างสบายใจ มีความพอใจกับงานและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สวัสดิการอาจให้เป็นเงินหรือให้เป็นบริการความสะดวกต่าง ๆ ก็ได้ แต่จะต้องให้เป็นพิเศษเพิ่มจากเงินเดือนหรือค่าจ้างปกติ สวัสดิการที่หน่วยงานจัดให้อาจเกี่ยวข้องกับสุขภาพ ความปลอดภัยและความสะดวกสบายต่าง ๆ การศึกษาหรือข่าวสารประกอบความรู้ ความมั่นคงในทางการเงิน การพักผ่อนและการ

สมพงษ์ เกษมสิน (2543, หน้า 33) กล่าวถึง สวัสดิการคือผลประโยชน์ที่เกื้อกูล เป็น การตอบแทนในการปฏิบัติงานอันเป็นส่วนนอกเหนือจากเงินเดือน ได้แก่ การอนุญาตให้ลาเพื่อ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การลาป่วยโดยได้รับเงินเดือนเต็ม การได้รับโบนัส บำเหน็จบำนาญ และเงินสงเคราะห์อื่น ๆ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียน ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง และค่า ล่วงเวลา เป็นต้น อาจเรียกรวม ๆ กันว่า เป็นรายได้พิเศษที่องค์กรจ่ายให้ทั้งทางตรงและ ทางอ้อมเพิ่มเติมจากเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำ ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่มีกำลังกาย กำลังใจที่จะ ปฏิบัติงานให้เป็นผลดียิ่งขึ้น

อนันต์ อัฐชู (2538, หน้า 24) ได้กล่าวไว้ว่าในเรื่องสวัสดิการกีฬานั้น มิได้หมายความว่า จะต้องให้เงินทองหรือบ้านที่อยู่อาศัยเหมือนกับประเทศหรือสมาคมที่ร่ำรวย แต่ในประเทศไทยเรา ก็ควรจะหมายถึง การดูแลเรื่องความเป็นอยู่ของนักกีฬา การมีอาชีพการรักษาพยาบาลเมื่อได้รับ การเจ็บป่วย คือดูแลให้นักกีฬามีความมั่นคงในด้านสวัสดิการของสังคมพอสมควร อย่านักกีฬาต้อง เดือดร้อนด้านการเงิน การเดินทางไปฝึกซ้อมและครอบครัวเดือดร้อน แต่ถ้าทีมเราหรือสมาคมเรา มีเงินมาก ก็ควรจะตั้งศูนย์เจ็มนักกีฬาตามสมควร นอกจากเรื่องวัตถุแล้ว ในด้านขวัญและ กำลังใจในด้านความรู้สึก ผู้ฝึกและคณะจะต้องให้ความเอาใจใส่เป็นพิเศษเช่นกัน ดูแลนักกีฬาให้ ได้รับความอบอุ่นและเกิดความสบายใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของทีม

จากคำจำกัดความของนักวิชาการหลายท่าน เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดสวัสดิการกีฬา สรุปได้ว่า สวัสดิการกีฬา หมายถึง ผลประโยชน์และบริการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดให้ทีม ชมรม หรือสมาคมกีฬาในหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อให้เป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจให้กับผู้จัดการทีม ผู้ ฝึกสอน โค้ช และตัวนักกีฬาในหน่วยงาน ได้ทำงานหรือแข่งขันอย่างสบายใจ มีความพอใจกับงาน และงานที่ปฏิบัติมีประสิทธิภาพ สวัสดิการที่จัดให้อาจให้ในรูปแบบของตัวเงินหรือการบริการ เป็นการให้ เพื่อเสริมเพิ่มจากสิ่งที่มีบริการอยู่เดิมแล้ว การจัดสวัสดิการจัดให้แก่บุคลากรทั้งที่ก่อนการแข่งขัน ขณะการแข่งขัน และหลังการแข่งขัน สถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ใน การฝึกซ้อมในการเตรียมทีมและในการแข่งขัน

สนามฝึกซ้อมและอุปกรณ์ในการฝึกซ้อม เป็นปัจจัยที่ทำให้การทำทีมกีฬาเป็นไปด้วย ความเรียบร้อย จะเห็นว่าสนามฝึกซ้อมและอุปกรณ์การฝึกซ้อมเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ สนามและ อุปกรณ์การฝึกซ้อมถ้าเป็นไปได้ก็ต้องให้เหมือนกับสนามการแข่งขันจริง หรือคล้ายมากที่สุด และมีความเพียงพอต่อการฝึกซ้อม ผู้ฝึกสอนจะต้องพิจารณาจัดหาอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

1. มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ
2. ต้องอยู่ในลักษณะที่ดีสามารถใช้งานได้ดีและทันสมัย
3. ต้องรู้จักวิธีการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ
4. ต้องรู้จักจัดสรรอุปกรณ์ เครื่องมือให้เหมาะสม
5. ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้สถานที่อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวก
6. รู้จักบำรุงเก็บรักษาให้มีสภาพที่ดี
7. มีผู้รับผิดชอบจัดการเกี่ยวกับสถานที่อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
8. สำหรับกรณีที่ใช้สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ มิใช่เป็นของตนเอง จะต้อง

ติดต่อขออนุญาตต่อผู้รับผิดชอบและแจ้งการขอใช้ล่วงหน้า โดยมีรายละเอียดถึงสิ่งที่ต้องการ วัน และเวลา ที่ขอใช้อย่างเป็นทางการ และต้องได้รับการตอบที่เป็นทางการเช่นกัน ตลอดจนเมื่อเลือกใช้แล้วต้องส่งคืนในสภาพที่ดีเหมือนตอนรับมา

9. มีบัญชีอุปกรณ์และสถานที่เก็บ เพื่อป้องกันการสูญหาย การทำบัญชีอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะเกิดความสะดวกในการเก็บรักษาและการใช้ นอกจากนี้แล้วจะเป็นหลักฐานที่ใช้อ้างอิงเมื่อมีการตั้งงบประมาณ โดยทั่วไปจะแบ่งลักษณะของอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกเป็น 2 ประเภท คือ วัสดุสิ้นเปลืองและครุภัณฑ์ ซึ่งเป็นอุปกรณ์มั่นคงถาวร ใช้งานได้ยาวนาน จำเป็นต้องมีการบำรุงรักษา

3. ที่พักและระยะเวลาในการเก็บตัว

เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย (2538, หน้า 35) ได้ศึกษาถึงลักษณะหรือคุณลักษณะของที่พักอาศัยที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตไว้ว่า ควรเป็นสถานที่ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการทั้งทางร่างกายและจิตใจ ดังนี้

1.1 ตอบสนองความต้องการทางร่างกาย เพื่อความเหมาะสมในการดำรงชีวิต และประกอบกิจกรรมต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์มาตรฐานดังนี้

1.1.1 การถ่ายเทอากาศที่ดี เพื่อให้เกิดอากาศบริสุทธิ์และไม่ให้เกิดความชื้นขึ้นในที่พักอาศัย ทั้งนี้ควรมีทางระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของพื้นที่ตัวอาคาร

1.1.2 อุณหภูมิที่พอเหมาะควรเป็น 71.5 องศาฟาเรนไฮต์ และมีความชื้นสัมพัทธ์ 20 – 50%

1.1.3 แสงสว่างต้องเพียงพอเพื่อสะดวกต่อการทำงานให้ได้ผลปลอดภัยและรวดเร็ว

1.1.4 ปราศจากสิ่งรบกวนอื่น ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความรำคาญ และถ้าเป็นไปได้ ในระยะเวลาที่ย่อมมีอันตรายต่อร่างกายและจิตใจได้ สิ่งรบกวนเหล่านี้ ได้แก่ เสียง กลิ่น ควัน ฝุ่น

1.2 ตอบสนองความต้องการทางจิตใจ เช่น การจัดบ้านเรือนให้สวยงามเรียบร้อย สะอาด สงบ และมีความร่มรื่นจากต้นไม้ ตั้งอยู่ในที่ที่เหมาะสม ไม่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม โรงพยาบาล อู่รถยนต์ จนเกินไป

1.2.1 สามารถป้องกันอุบัติเหตุได้ ก่อสร้างด้วยวัสดุที่แข็งแรงถาวรไม่เป็นเชื้อเพลิง มีระบบป้องกันอัคคีภัย ก่อสร้างถูกต้องตามหลักวิชาการ

1.2.2 สามารถป้องกันโรคติดต่อ เช่น การกำจัดขยะ น้ำเสียจากบ้านเรือน การจัดห้องนอน น้ำดื่ม น้ำใช้ให้ถูกสุขลักษณะ

4. เทคนิค

นักการศึกษากล่าวว่า การเตรียมทีมกีฬาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการแข่งขัน เพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะทำการแข่งขันได้ตลอดเวลา ผลการแข่งขันจะสำเร็จ งานในความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทีม นั้น นอกเหนือจากการฝึกซ้อมทักษะเทคนิค ยุทธวิธีให้นักกีฬาแล้วต้องทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานอื่น ๆ อีก ดังนั้น ภาระหน้าที่ที่สำคัญ คือ ต้องระดมความคิด ความสามารถมากมายหลายด้านในการทำงาน ซึ่งต้องใช้ความรู้ควบคุมไปกับจิตวิทยาอีกด้วย ในการเตรียมทีมกีฬาที่มาตรฐานสูงเพื่อเข้าแข่งขันนั้น จะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของการเตรียมทีม ดังคำกล่าวของนักศึกษาดังนี้

เกษม นครเขตต์ (2546, หน้า 21) กล่าวว่า “ปัจจัยในการเตรียมทีมกีฬาเข้าแข่งขันนั้น มิใช่สิ่งที่ยากเย็นอะไร หากสังเกตว่าทำเพื่อเข้าแข่งขันให้พ้น ๆ หน้าที่ไปเท่านั้น แต่การเตรียมทีมกีฬาที่มีมาตรฐานสูงเพื่อเข้าแข่งขันกีฬานั้นมิใช่่ง่าย ๆ เลย ซึ่งในการเล่นกีฬาเพื่อแข่งขันนั้นต้องการความสามารถของตัวนักกีฬาและผู้เกี่ยวข้องเป็นพิเศษ” และเสนอว่าความสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. ความสามารถด้านเทคนิค ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติทักษะกีฬาชนิดนั้น ซึ่งนักกีฬาจะต้องทำการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญพิเศษ เทคนิคในการเล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ จะถูกคิดค้นขึ้นโดยผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ตัวนักกีฬาเอง ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์ในการแข่งขันมานาน หรือจากผู้ฝึกสอน เป็นต้น เพื่อคิดค้นเทคนิคใหม่ ๆ ที่จะทำให้ตนเองหรือนักกีฬาของตนสามารถทำการแข่งขันได้เทียบเทียมคู่ต่อสู้ ก็จะนำมาทดลองปฏิบัติดูจนเห็นว่าทำได้เป็นอย่างดีก็จะนำไปใช้ในขณะทำการแข่งขัน ในการแข่งขันประเภททีม เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล เป็นต้น ก็มีการคิดค้นระบบการเล่นการรุกและการรับที่มีประสิทธิภาพแล้วนำมาให้นักกีฬาของตนฝึกสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เรียกว่า การฝึกเทคนิคทั้งสิ้น เทคนิคใหม่ ๆ ในการเล่นกีฬาจะถูกคิดค้นและพัฒนาต่อไปอีก จึงเป็นเรื่องที่นักกีฬา ผู้ฝึกสอนกีฬา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ จะต้องศึกษาหาวิธีการเทคนิคใหม่ ๆ เพื่อนำมาฝึกฝนอยู่เสมอ

2. สมรรถภาพทางกาย ได้แก่ ความสามารถของร่างกายในด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเล่นกีฬาแต่ละประเภท ได้แก่ ความอดทนของระบบไหลเวียนโลหิต ความอดทนของกล้ามเนื้อ การทำงานประสานสัมพันธ์กันของประสาทและกล้ามเนื้อ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความคล่องแคล่วว่องไว ความอ่อนตัว เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งนักกีฬาที่จะลงแข่งขันจำเป็นต้องฝึกซ้อมเป็นพิเศษนอกเหนือจากการฝึกทางด้านเทคนิค การเป็นโค้ชที่ดีต้องมีการบริหารเชิงกลยุทธ์ หรือมีการจัดการทีมโดยการนำหลัก 4 M's มาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งด้านการวางแผนการฝึกซ้อม และการวางแผนการแข่งขัน อีกทั้งสามารถใช้กลยุทธ์ทางการบริหารได้อย่างมีศาสตร์และศิลป์ และในการพัฒนาทีมไปสู่ความเป็นเลิศ

มงคล แผงสาเคน (2546, หน้า 12 – 13) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การจัดทำงบประมาณเพื่อการเตรียมทีมนักกีฬา
2. การเตรียมการคัดเลือกนักกีฬา
3. การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก และวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ ทางการกีฬา เช่น สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา ตู้เก็บของและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
4. การดำเนินการคัดเลือกตัวนักกีฬาที่เหมาะสม
5. การสร้างสมรรถภาพทางกีฬา ได้แก่ การฝึกซ้อมทักษะ เทคนิคต่าง ๆ
6. การวางแผนการป้องกันและการบาดเจ็บทางการกีฬา เช่น การให้ความรู้เกี่ยวข้องกับการป้องกันและการบาดเจ็บทางการกีฬาและเตรียมอุปกรณ์เครื่องป้องกันการบาดเจ็บ

7. การสร้างสมรรถภาพทางกายและบำรุงร่างกาย สภาพจิตใจของนักกีฬา ตลอดจน การให้อาหาร การพักผ่อน และอื่น ๆ
8. การสร้างคุณลักษณะของการกีฬา ได้แก่ ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้ถ่อมตัว
9. การตรวจค้นหาความบกพร่องทั้งทางกายและจิตใจ ตลอดจนการบำบัดทาง การแพทย์
10. การศึกษากฎกติกาการแข่งขัน การเตรียมทีมให้สอดคล้องกับกฎกติกาการแข่งขัน
11. การศึกษาลักษณะของนักกีฬาแต่ละบุคคลในทุก ๆ ด้าน การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้นักกีฬาในทุก ๆ ด้าน การศึกษาชั้นเชิงกลวิธีการเล่นของคู่แข่ง การสอดแนมการขนส่งนักกีฬา ไปยังสถานที่ทั้งในขณะฝึกซ้อมและแข่งขัน
12. การศึกษาสภาวะต่าง ๆ ของสนามแข่งขัน เช่น สภาพสนาม สภาพภูมิอากาศ ทิศทางลม สิ่งแวดล้อม อันมีผลต่อการแข่งขัน และการเตรียมทีมให้สอดคล้องกับสภาวะต่าง ๆ
13. การประชุมตกลงนัดแนะเกี่ยวกับการแข่งขัน เช่น พิธีเปิด ปิด กำหนดการ แข่งขัน เวลาการแข่งขัน กฎกติกาเฉพาะของการแข่งขัน
14. การวางแผนการเล่นก่อนการแข่งขัน การจัดตัวนักกีฬาลงแข่งขันและตัวสำรอง การกำหนดสัญญาณต่าง ๆ
15. การปฐมพยาบาลทั้งในกรณีทั่ว ๆ ไปและเฉพาะกรณี
16. การฟื้นฟูสมรรถภาพของทีมระหว่างพักการแข่งขัน การฟื้นฟูสภาพร่างกาย การนวด การให้น้ำ การแนะนำและแก้ไขวิธีการเล่น
17. การปฏิบัติตัวหลังการแข่งขัน การฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย ภารกิจของการเตรียมทีม ทั้งหมดที่กล่าวมาดูออกจะเป็นเรื่องที่น่าหนักใจสำหรับบุคคลผู้รับผิดชอบเป็นอย่างยิ่ง ถึงแม้ บางครั้งอาจมีผู้ร่วมงานต้องอุทิศเวลา กำลังกาย กำลังใจ ความคิดสร้างสรรค์ หรือแม้กระทั่ง กำลังทรัพย์ เพื่อให้ทุกสิ่งทุกอย่างสัมฤทธิ์ผล การกระทำเพื่อเตรียมทีมให้มีความพร้อมก่อนถึงช่วง ฤดูกาลแข่งขันนั้นย่อมต้องพบกับปัญหาและอุปสรรค ประสิทธิภาพ ความสามารถ ความอดทน มานะพยายามของผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากที่ต้องนำมาใช้ในการ เตรียมทีม ซึ่งหากการดำเนินการต่าง ๆ ผ่านช่วงนี้ไปได้ ก็จะเป็นแรงเสริมอีกด้านหนึ่งที่ก่อให้เกิด กำลังใจที่จะสร้างทีม และนำทีมของตนเข้าสู่สนามแข่งขัน ในทางตรงกันข้ามหาก ไม่สามารถ แก้ปัญหาได้และมีอุปสรรคต่าง ๆ ในช่วงการเตรียมทีมแล้ว ก็เป็นเครื่องชี้ได้ว่าแนวโน้ม

วรฤทธิ กุลวงษ์ (2547, หน้า 38) การเตรียมทีมกีฬาเพื่อการแข่งขันเป็นงานที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา ถึงแม้ฤดูกาลแข่งขันจะสิ้นสุดลง ผู้ฝึกสอนจะต้องเริ่มวางแผนเพื่อเตรียมทีมของตนในการแข่งขันในฤดูกาลแข่งขันต่อไป ภาระของผู้ฝึกสอนกีฬาจึงเป็นงานที่ไม่มีวันสิ้นสุด จะต้องวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาทีมของตนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป จึงทำให้ผู้ฝึกสอนต้องมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติ ต้องใช้พลังงานและพลังความคิดอยู่ตลอดเวลา สิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาในการเตรียมทีมได้แก่

1. การประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อที่จะหาข้อสรุปปัญหา ข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงที่ดำเนินงานในการเตรียมทีมเพื่อแข่งขันต่อไป
2. การคัดเลือกตัวนักกีฬา เพื่อหานักกีฬาที่ดีที่สุดมาร่วมทีม เพราะนักกีฬาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างทีมนักกีฬา ถ้าได้นักกีฬาที่ดีที่สุดมาร่วมทีมกีฬาโอกาสที่จะทำให้ทีมประสบผลสำเร็จจะมีมาก
3. การเตรียมคณะผู้ฝึกสอน เพื่อมาช่วยดูแลนักกีฬา โดยการสรรหาบุคคลที่ดีมีความสามารถมาทำหน้าที่ต่าง ๆ ในทีม
4. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้การฝึกซ้อมกีฬาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และทำให้นักกีฬาฝึกซ้อมได้อย่างเต็มที่
5. การเตรียมงบประมาณ โดยการวางแผนการใช้งบประมาณเพื่อสำหรับการใช้จ่ายอย่างเพียงพอ
6. การควบคุมการฝึกซ้อม เพื่อให้ให้นักกีฬาที่มีความพร้อมที่จะทำการแข่งขันในทุก ๆ ด้าน เฉพาะด้านทักษะความสามารถทางกีฬา สมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ
7. การอุ่นเครื่องทีม เพื่อหาประสบการณ์ตรงให้นักกีฬาและเพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่องของทีมและของนักกีฬาแต่ละคน เพื่อพัฒนาทีมให้ดีขึ้นก่อนการแข่งขันจริง
8. การเลือกหัวหน้าทีม เพื่อมาทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้ฝึกสอนในการควบคุมดูแลนักกีฬาตามที่คุณฝึกสอนมอบหมาย เป็นจุดรวมทางด้านจิตใจในการเตรียมความพร้อมในการฝึกซ้อมและแข่งขัน
9. ประสานงานกับผู้ปกครองนักกีฬาเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและร่วมมือกับผู้ฝึกสอนในการส่งเสริมและพัฒนานักกีฬา ทำให้นักกีฬาที่มีความมั่นใจและสบายใจ

10. การศึกษาบทบาทของผู้ฝึกสอน เพื่อความเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนทั้งก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน และภายหลังการแข่งขัน เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ผู้ฝึกสอน ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

เทพประสิทธิ์ กุลธวัชวิชัย (2538, หน้า 45.) การเตรียมทีมเข้าร่วมการแข่งขันจำเป็นต้องมีการวางแผนระยะสั้น ระยะยาว ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้นักกีฬาประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย บุคลากร การจัดการฝึกซ้อมและสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก การฝึกฝนหรือเตรียมนักกีฬาเพื่อทำการแข่งขันจำเป็นต้องมีการจัดและการวางแผนการฝึก ตลอดจนการเตรียมการด้านต่าง ๆ ซึ่งพอสรุปองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. บุคลากร หมายถึง นักกีฬาซึ่งเป็นปัจจัยหลักของการฝึกเพื่อทำการแข่งขัน และบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ ผู้จัดการทีม โค้ช ผู้ให้การฝึก ตลอดจนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก ขณะฝึกซ้อมหรือทำการแข่งขัน บุคลากรนับว่าเป็นปัจจัยหลักสำหรับการจัดการกระบวนการ หรือเตรียมการสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้การฝึกนักกีฬาเป็นไปตามเป้าหมายที่วาง ภารกิจ ภาระหน้าที่ และสามารถสำเร็จได้ต้องอาศัยบุคลากร หรือทีมบุคลากร ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์ขององค์กรกับงานที่ดีนั้น ควรมีการวางแผนและเลือกภารกิจโดยการทำงานเป็นทีม ทั้งนี้แต่ละบุคคลต้องกำหนดบทบาทและหน้าที่ของตนเพื่อให้เกิดการประสานงานสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลด้วยกัน บางครั้งผู้บริหารหรือผู้จัดการไม่สามารถทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยผังการทำงานเพียงอย่างเดียว จำเป็นจะต้องอาศัยการผสมผสานของเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยอาศัยความร่วมมือของคนในองค์กร และการประสานงานกันทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยอื่น ได้แก่ สถานที่และอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกและการจัดโปรแกรมต่าง ๆ ดังที่การกีฬาแห่งประเทศไทย (2544, หน้า 22.) บุคลากรทางด้านการกีฬาเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญการชี้วัดหรือบ่งบอกให้เห็นสภาพและปัญหาทางด้านการกีฬาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม เพราะการแข่งขันกีฬาทุกระดับต้องประกอบไปด้วย บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ ผู้จัดการทีมกีฬา ผู้ฝึกสอน นักกีฬา และผู้ตัดสิน การแข่งขันกีฬาย่อมต้องมีบุคคล 4 ประเภทเป็นแกนนำในการแข่งขันกีฬา หากขาดกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดการแข่งขันจะเกิดขึ้นไม่ได้ ปัจจัยทั้ง 4 นี้มีความสำคัญและสัมพันธ์กันอย่างดี จึงจะทำให้การดำเนินการจัดหรือฝึกนักกีฬาเพื่อเข้าทำการแข่งขันมีความสมบูรณ์แบบก่อนทำการแข่งขันหรือขณะแข่งขัน

วรวิมล กุลวงศ์ (2547, หน้า 37) กล่าวถึงคำว่า ผู้จัดการทีม (Team Manager) เป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในทีม ทำหน้าที่บริหารทีมและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ภายในทีม ทำหน้าที่ตัดสินปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในทีม รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในทีม นอกจากนี้ยังเป็นสื่อกลาง

1. เป็นที่ยอมรับของทุกคนในทีมและบุคคลทั่วไป
 2. ควบคุมพฤติกรรมของนักกีฬา และสมาชิกของทีมโดยทั่วไป ได้แก่ มารยาท การแต่งกาย
 3. บริหารจัดการกิจกรรมของทีมให้ดำเนินไปด้วยดี เช่น จัดการเมื่อเดินทางไปแข่งขัน หรือเมื่อเก็บตัว
 4. ควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินไปโดยสะดวก
 5. อำนวยความสะดวก ตลอดจนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของทีม เช่น งบประมาณ ธุรการ การสื่อสาร การฝึกซ้อม เป็นต้น
 6. การอกระเบียบต่าง ๆ ให้สมาชิกของทีมปฏิบัติ
 7. เป็นตัวแทนเข้าประชุม หรือตกลงกันระหว่างทีมอื่น ๆ
 8. เป็นผู้มีความรับผิดชอบและกล้าตัดสินใจ
 9. ประสานงานกับผู้ฝึกหัด และนักกีฬาในการทำกิจกรรมของทีม
 10. สรุปประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนเก็บข้อมูลรายงานผล
- ทีมกีฬาโอลิมปิกประกอบด้วยบุคคล

บุคคลที่มีความสำคัญต่อทีมการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ประกอบด้วย

1. ผู้จัดการทีม

ผู้จัดการทีมหรือผู้ควบคุมทีมเป็นผู้ดำเนินกิจการต่าง ๆ ทุกด้าน รวมทั้งธุรการ และติดต่อกับภายนอก ภายในทีม ต้องรับผิดชอบกิจกรรมทั้งหมดของการเตรียมทีม และการจัดส่งนักกีฬาฝึกซ้อม ที่พัก และเข้าแข่งขัน

2. ผู้ฝึกสอนหรือโค้ช

ผู้ฝึกสอนเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการฝึกซ้อม ควบคุมดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกซ้อมและแข่งขัน การเป็นผู้ฝึกสอนกีฬานั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของตัวบุคคลรวมกัน อันจักก่อให้เกิดการกระทำกิจกรรมและพัฒนาการที่ดี ให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องการ และสามารถถ่ายทอด ฝึกสอนให้นักกีฬาได้ รวมทั้งจูงใจให้นักกีฬาปฏิบัติฝึกฝน และทำการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ฝึกสอนจะต้องมีความรู้ เสียสละ มีความอดทน และผู้ฝึกสอนมีบทบาทสำคัญที่จะพัฒนานักกีฬาไปสู่ความสำเร็จ

วีณา ศิริวิวัฒน์ (2546, หน้า 32) ผู้ฝึกสอนหรือโค้ช คือบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการสอน การฝึกด้านเทคนิคต่าง ๆ และจัดการเกี่ยวกับกระบวนการเตรียมทีมนักกีฬา และในเวลาทำการแข่งขัน ตลอดจนวางแผนการฝึกตลอดฤดูกาลฝึกซ้อมและการแข่งขัน นับว่าเป็นภาระหน้าที่ของผู้ฝึกสอน เป็นภาระหน้าที่ที่หนักอย่างมาก ได้กล่าวไว้ในหนังสือการฝึกกีฬาว่าถ้าองค์กรใดได้ผู้ฝึกสอนที่ดีและนักกีฬาที่ดีด้วย ก็จะได้รับความสำเร็จมากกว่า 75% ดังนั้น จะเห็นได้ว่าถ้านักกีฬามีชัยชนะ ผู้ฝึกสอนและคณะจะได้รับการยกย่องด้วย แต่ถ้าหากนักกีฬาแพ้ ไม่เป็นระเบียบหรืออ่อนวาย ผู้ฝึกสอนและคณะจะได้รับการตำหนิ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า ผู้ฝึกสอนนั้นมีความสำคัญและเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลถึงความสำเร็จของนักกีฬา ภาระหน้าที่ และทักษะของผู้ฝึกสอนหรือโค้ช มีผู้กล่าวไว้ดังนี้ ผู้ฝึกสอนหรือโค้ช คือบุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการสอน การฝึกด้านเทคนิคต่าง ๆ และจัดการเกี่ยวกับกระบวนการเตรียมทีมนักกีฬาและในเวลาทำการแข่งขัน ตลอดจนวางแผนการฝึกตลอดฤดูกาลฝึกซ้อมและการแข่งขัน

อนันต์ อัฐ (2538, หน้า 11.) ได้กล่าวไว้ในหนังสือการฝึกกีฬาว่า “ถ้าองค์กรใดได้ผู้ฝึกสอนที่ดีและนักกีฬาที่ดีด้วย ก็จะได้รับความสำเร็จมากกว่า 75% ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ถ้านักกีฬามีชัยชนะ ผู้ฝึกสอนและคณะจะได้รับการยกย่องด้วย แต่ถ้าหากนักกีฬาแพ้ ไม่เป็นระเบียบ หรืออ่อนวาย ผู้ฝึกสอนและคณะจะได้รับการตำหนิ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า ผู้ฝึกสอนนั้นมีความสำคัญและเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลถึงความสำเร็จของนักกีฬา คุณสมบัติ ภาระหน้าที่ และทักษะของผู้ฝึกสอนหรือโค้ช มีดังนี้

1. มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี
2. มีจิตวิทยาในการควบคุมทีม และจิตวิทยาบุคคลที่ดี
3. เป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมด้านกีฬาและโดยเฉพาะกีฬาที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี
4. มีความรู้เรื่องกีฬาที่รับผิดชอบเป็นอย่างดีในกติกา และทักษะกีฬานั้น ๆ
5. มีความรู้และรู้จักวิธีการสอนฝึกหัดเทคนิค และทักษะกีฬา
6. รู้จักวิธีการจัดโปรแกรมการฝึกซ้อมอย่างมีแบบแผน
7. รู้จักการใช้และสอนวิธีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ที่นำมาฝึกหัดให้กับนักกีฬา

ตลอดจนรู้จักวิธีการเก็บรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ดี

หน้าที่ของผู้ฝึกสอนทางด้านกีฬาในลักษณะของการนำมาทีมกีฬาไปสู่เป้าหมายของการแข่งขัน ดังนี้

1. ศึกษาจุดบกพร่องของนักกีฬาในทีมเพื่อนำไปฝึกหัดใหม่ให้ดีขึ้น
2. รับผิดชอบนักกีฬาในทีม และรักษาผลประโยชน์ของทีม

3. อำนวยความสะดวกให้นักกีฬาในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน
 4. ให้คำปรึกษาดลอดจนช่วยแก้ปัญหาให้กับนักกีฬา ในส่วนของทักษะและปัญหาส่วนตัว
 5. แบ่งหน้าที่รับผิดชอบอื่น ๆ นอกเหนือจากทักษะการเล่น เช่น หัวหน้าทีม และอุปกรณ์
 6. บริหารจัดการ 6 M's โดยสมบูรณ์แบบ
 7. วางระเบียบข้อบังคับในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน
 8. ประสานงานการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
 9. ประเมินผลและพัฒนาทีมต่อไป
3. ทักษะของผู้ฝึกสอนที่ควรจะมี ได้แก่ ผู้ฝึกสอนทางด้านกีฬาในลักษณะของการนำพาทีมกีฬาไปสู่เป้าหมายของการแข่งขัน ดังนี้
1. ความรู้และทักษะเฉพาะกีฬา (Technical Skills) มีความสนใจและมีความชอบในกีฬานั้น ๆ มีประสบการณ์ในเกมบ้างพอสมควร มีทักษะส่วนบุคคลในกีฬานั้น ๆ และสามารถแสดงหรือทำตัวอย่างให้นักกีฬาเป็นอย่างดี
 2. ความคิดที่ดีในการทำทีม (Conceptual Skills) ซึ่งต้องมีภาวะการเป็นผู้นำที่ดี การวางแผน การวิเคราะห์ปัญหาและตัดสินใจ มีความมุ่งมั่นและมองการณ์ไกล มีความสามารถในการจัดการ และชี้แนะที่จะพาทีมไปสู่เป้าหมายได้
 3. ทักษะในเชิงบริหาร (Administrative or Management Skills) ผู้ฝึกจะต้องเป็นครูที่ดีและเป็นนักจัดการที่ดี เกี่ยวกับการฝึกหัด จัดกลุ่มในการฝึกให้กับนักกีฬาและผู้ร่วมงานมีความสุขที่จะฝึกอย่างเต็มที่ รวมกันเป็นหนึ่งเดียว มีจิตใจมุ่งมั่นที่จะนำทีมไปสู่ชัยชนะร่วมกัน และจะต้องมีระบบติดตามผลที่ดี
 4. ทักษะในเชิงมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal or Human Skills) มีความเป็นผู้นำ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจคนอื่น มีการให้กำลังใจ และทำงานร่วมกับคนอื่นได้
4. นักกีฬา
- นักกีฬานับว่าเป็นปัจจัยบุคคลที่สำคัญที่สุดสำหรับการจัดกระบวนการฝึก เพราะเป็นเป้าหมายที่ทุกปัจจัยต้องส่งเสริมให้ผู้เล่นหรือนักกีฬาประสบผลสำเร็จในการแข่งขัน ฉะนั้น ตัวนักกีฬาเองจะต้องทราบถึงคุณลักษณะของนักกีฬาให้ดีด้วย นักกีฬาที่ดีนั้นพอสรุปลักษณะที่ดีได้ดังต่อไปนี้ คือ คุณสมบัติทางด้านร่างกาย คุณสมบัติทางด้านจิตใจ และคุณสมบัติทางด้านระเบียบวินัยของนักกีฬา

คุณสมบัติทางด้านร่างกายของนักกีฬา

นักกีฬาจะต้องมีสภาพร่างกายที่พร้อม มีสมรรถภาพร่างกายที่ดี มีทักษะด้านกีฬาประเภทนั้น ๆ ดี และองค์ประกอบโครงสร้าง สัดส่วนร่างกายที่เหมาะสมที่สำคัญของการมีสมรรถภาพร่างกายที่ดีไว้ดังนี้

1. ความแข็งแรงกล้ามเนื้อ
2. ความอดทนกล้ามเนื้อ
3. กำลังของกล้ามเนื้อ
4. ความอ่อนตัวของกล้ามเนื้อ
5. สมรรถภาพของหัวใจและหลอดเลือด
6. การประสานงานของประสาทและกล้ามเนื้อ

คุณสมบัติทางด้านจิตใจของนักกีฬา

มีผู้ชำนาญการทางด้านการกีฬาและนักกีฬาชั้นนำ ได้กล่าวไว้ว่า “ชนะใจตัวเองไม่ได้ก็อย่าหวังจะชนะใครเลย” นักกีฬาเช่นกันจำเป็นต้องมีคุณสมบัติหรือสภาพจิตใจที่ดี มีความอดทน ไม่ท้อแท้ต่อความเหน็ดเหนื่อยไม่ว่าจะเป็นการฝึกซ้อมหรือขณะทำการแข่งขัน มีสมาธิการตัดสินใจที่ดี มีการควบคุมอารมณ์ได้ดี เพราะขณะการแข่งขันความตื่นเต้นมักเกิดขึ้นได้ ขณะเดียวกันความกดดันบีบคั้นทางสภาพจิตใจก็มีผลต่อการเล่นของนักกีฬา ซึ่งผู้เล่นที่ดีจะต้องควบคุมหรือหาวิธีการควบคุมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้ได้อย่างรวดเร็ว จึงจะทำให้นักกีฬาประสบความสำเร็จ คุณสมบัติอีกประการหนึ่ง คือ ความมีน้ำใจนักกีฬาซึ่งเป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของทุกคน ไม่ว่าจะเป็นผู้แพ้หรือผู้ชนะ ก็จำเป็นต้องมีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย

คุณสมบัติด้านระเบียบวินัยในตนเองของนักกีฬา

ผู้เล่นหรือนักกีฬาจะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง ซึ่งสามารถกล่าวได้ดังนี้

1. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบัน คณะ หรือทีม ที่มีไว้ เช่น การฝึกซ้อม การเก็บตัว ระเบียบการแข่งขัน เป็นต้น
2. เป็นผู้ตรงต่อเวลา ไม่ว่าจะเป็นการฝึกซ้อมหรือการแข่งขัน
3. มีระเบียบวินัยต่อสภาพความเป็นอยู่ทั่วไป
4. ต้องเล่นหรือแข่งขันเต็มความสามารถ
5. อุทิศเวลาให้กับการฝึกซ้อม หรือการแข่งขันอย่างสม่ำเสมอ

นักกีฬาคือหัวใจของกระบวนการจัดการฝึกนักกีฬา หรือเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดของ ปัจจัยการฝึก เพราะฉะนั้นนักกีฬาควรมีคุณสมบัติและหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. เต็มใจ สม่ครใจ และตั้งใจที่จะรับการฝึก และเล่นกีฬาอย่างมีเป้าหมาย
2. มีเวลาที่จะเข้ารับการฝึกและแข่งขัน
3. มีพื้นฐานสมรรถภาพร่างกายที่ดี ได้แก่ ความแข็งแรง ความคล่องแคล่วว่องไว

ความเร็ว การทรงตัว และกำลัง

4. มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาทักษะกีฬาที่ได้จากการฝึกและการศึกษา
5. มีระเบียบวินัยเชื่อฟังการสอนของผู้ฝึกหัด
6. เป็นผู้ตรงต่อเวลา
7. มีปฏิภาณไหวพริบดี กล้าตัดสินใจ
8. เป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬาและเสียสละ
9. รู้กฎระเบียบกติกาการเล่น
10. ควรศึกษาการเล่นแบบต่าง ๆ เช่น เกมรุก เกมรับ
11. ให้เกียรติและเชื่อฟังคำตัดสินของผู้ตัดสินขณะทำการแข่งขัน
12. มีความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมทีม รู้ตำแหน่งหน้าที่ในการเล่นของตนเองขณะลงทำ

การแข่งขัน

13. เล่นเต็มความสามารถทุกครั้งเมื่อลงทำการแข่งขัน

ด้านการจัดการทางด้านนักกีฬาที่ดีจะต้องมีขั้นตอนในการดำเนินงานให้ได้มาซึ่ง ประสิทธิภาพและคุณภาพของนักกีฬา มีหลายองค์ประกอบ ดังนี้

1. การคัดเลือกนักกีฬา

ในกีฬาแต่ละประเภทย่อมมีนักกีฬาที่เหมาะสมแตกต่างกันออกไป ควรต้องตรวจสอบ รูปร่าง โครงสร้าง ส่วนประกอบของร่างกาย ความสามารถของระบบไหลเวียนโลหิต และระบบ หายใจ รวมทั้งทักษะพื้นฐานของกีฬาแต่ละชนิดด้วย โดยต้องมีการเตรียมการตั้งแต่วัยเด็ก โดยศึกษารายละเอียดถึงสัดส่วนนักกีฬาโดยอาศัยน้ำหนักตัว และส่วนสูงมาหาดัชนีสัมพันธ์ รวมทั้งพันธุกรรมทางกีฬา จากนั้นจึงมาเลือกชนิดกีฬาที่เหมาะสมได้ การคัดเลือกนักกีฬาลง แข่งขันไม่ควรอยู่ที่การตัดสินใจของผู้ฝึกสอนเพียงอย่างเดียว ควรนำทฤษฎีทางการแพทย์มา พิจารณาคัดเลือกนักกีฬาด้วย (ภคภูมิ สุขเกษม, 2548, หน้า 23)

2. การจัดโปรแกรมการฝึกซ้อม

การฝึกซ้อม (Training) เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับนักกีฬาทุกประเภท เพราะการฝึกซ้อมที่

ได้กระทำจนบรรลุเป้าหมายแล้วจะทำให้บุคคลที่ได้รับการฝึกซ้อมนั้นเกิดความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจก่อนที่จะลงมือทำการแข่งขัน ทั้งนี้เพราะการฝึกซ้อมให้ผลต่อเซลล์ เนื้อเยื่อ อวัยวะ และระบบกล้ามเนื้อ ระบบการหายใจ ระบบการไหลเวียนเลือด ระบบประสาท ระบบย่อยอาหาร ระบบขับถ่าย และความร้อนในร่างกายดีขึ้น

อนันต์ อัดชู (2538, หน้า 21) กล่าวว่า ผลที่เกิดจากการฝึกจะทำให้ระบบกล้ามเนื้อ แข็งแรงเหนียวและหนาขึ้นมีการสะสมอาหารไว้ได้มากขึ้นกว่าเดิมมีความทนต่อความเป็นกรดต่าง ได้อย่างดี ทนต่อการเหน็ดเหนื่อยมากยิ่งขึ้น สามารถใช้ออกซิเจนได้มากขึ้น ระบบประสาทมีการสั่งงานด้วยความรวดเร็วและแรงขึ้น การสั่งงานของระบบประสาทมีความสัมพันธ์กันดีกับการทำงานของกล้ามเนื้อ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น การฝึกซ้อมนอกจากจะมีผลต่อร่างกายหรือสมรรถนะทางกายโดยตรงแล้วยังมีผลต่อด้านอื่น ๆ อีก คือ

1. ด้านจิตใจ การฝึกซ้อมกีฬาชนิดหรือประเภทต่าง ๆ เสมือนหนึ่งการจำลองการแข่งขันจริงมากกระทำซ้ำ ๆ เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการฝึกซ้อมเกิดความเชื่อมั่น ความศรัทธาในความสามารถของตนเองอย่างมีเหตุผล ทำให้จิตใจมั่นคงไม่ประหมา ตระหนกตกใจเมื่อเวลาลงทำการแข่งขันจริง นักกีฬาที่ไม่ได้เตรียมตัวก่อนการแข่งขันคล้าย ๆ กับนักเรียนที่ไม่ได้อ่านหนังสือก่อนสอบ เขาจึงทำการทดลองกับนักกีฬาเหล่านั้นทั้งทางด้านจิตใจ (Motor Task) และเขาพบว่านักเรียนที่ไม่พร้อมที่จะเข้าแข่งขันนั้นทำข้อสอบไม่ได้ ทั้งทางด้านจิตใจและข้อสอบทางด้าน Motor Task ด้วย

2. ด้านสังคม การฝึกซ้อมที่ดีต้องประกอบด้วยบุคคลอย่างน้อย 2 คน คือ นักกีฬาและผู้ฝึกซ้อม ถ้าเป็นกีฬาประเภททีมก็ต้องมีผู้เล่นมากกว่า 1 คนขึ้นไป การมีผู้เล่นมากกว่า 1 คนนั้น ย่อมหมายความว่า สภาพของทีมเริ่มมีพื้นฐานของผู้เล่นต่างกัน เช่น อาจจะต่างกันในเรื่องวัยวุฒิ คุณวุฒิ คณะที่เรียน รายวิชาที่เรียน สภาพครอบครัวทางบ้าน สภาพเศรษฐกิจ การเงินหรือสุขภาพร่างกาย ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาและอุปสรรค แต่การฝึกซ้อมจะทำให้นักกีฬาและผู้ที่เกี่ยวข้องรู้จักปรับตัวกับผู้อื่น เพื่อหล่อหลอมความแตกต่างเหล่านั้นให้เป็นเสมือนหนึ่งบุคคลคนเดียวกันเพื่อเป้าหมายแห่งชัยชนะร่วมกัน

3. ด้านอารมณ์ในการฝึกซ้อม ผู้ฝึกสอนต้องพยายามให้ผู้เล่นเล่นอย่างเต็มที่ ใช้ทักษะเทคนิค และกลวิธีในการเล่นอย่างจริงจังนั้น โอกาสที่ผู้เล่นจะปะทะ กระแทกกระทั้นก็เป็นเรื่องธรรมดา การฝึกซ้อมจึงฝึกให้ผู้เล่นรู้จักให้อภัย ควบคุมอารมณ์ มีการยับยั้งใจ มีอารมณ์ดี ซึ่งกิจกรรมพลศึกษามีส่วนสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาอารมณ์โดยปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น รู้จักควบคุมอารมณ์ที่แสดงออก

4. ด้านสติปัญญา การฝึกซ้อมจะทำให้ผู้เล่นได้ใช้สมองหรือสติปัญญาในการเรียนรู้ทักษะ เทคนิค และกลวิธีในการเล่น สามารถที่จะตัดสินใจแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และนำทักษะที่ฝึกมาใช้ได้อย่างเหมาะสม การเรียนรู้ทักษะนั้นมียอดประกอบที่สำคัญอันหนึ่งคือ การฝึก การจัดโปรแกรมการฝึกซ้อมนั้นหน้าที่ของโค้ช ผู้ให้การฝึกหรือครูฝึกและผู้จัดการทีม ตลอดจนนักกีฬาที่จะต้องร่วมกันจัดดำเนินการขึ้น มีการวางจุดมุ่งหมายร่วมกันและร่วมมือกันทุกฝ่าย เพื่อให้การจัดโปรแกรมการฝึกบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงการจัดโปรแกรมการฝึกก็คือต้องคำนึงถึงสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก โดยจัดโปรแกรมให้สัมพันธ์กับสถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกที่มีอยู่หรือต้องจัดเตรียมขึ้น และต้องสอดคล้องกับเวลาซึ่งจะเป็นตัวกำหนดโปรแกรมว่าจะกำหนดช่วงเวลาการฝึกอย่างไรจึงจะทำให้ นักกีฬามีพัฒนาด้านทักษะ ความสามารถในการเล่นหรือการแข่งขันพอดี หรือทำให้นักกีฬามีความพร้อมถึงจุดสูงสุดในช่วงเวลาที่ต้องลงทำการแข่งขัน การจัดโปรแกรมการฝึกซ้อม ได้แก่

ภาคภูมิ สุขเกษม (2548, หน้า 36) ได้จัดการฝึกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 กิจกรรมพักผ่อน (Active Rest) คือการจัดกิจกรรมให้นักกีฬาประเภทนั้นพักฟื้น โดยเน้นการสร้างสมรรถภาพทางด้านร่างกายให้นักกีฬาใช้เวลาประมาณ 2 – 3 เดือน

ระยะที่ 2 การเตรียมการ (Preposition) คือ การจัดการฝึก โดยเริ่มเตรียมตัวนักกีฬาเพื่อส่งมาทำการแข่งขัน การฝึกจะเน้นจากสมรรถภาพทางด้านร่างกายก่อนแล้วค่อย ๆ ลดลงซึ่งจะตรงกันข้ามกับการฝึกทักษะของนักกีฬา คือ เริ่มจากน้อยไปหามาก จะใช้เวลาประมาณ 2 ½ - 3 เดือน

ระยะที่ 3 การแข่งขัน (Competition) เป็นระยะที่นักกีฬาได้ฝึกความสามารถทางด้านกีฬา พร้อมทั้งจะเข้าทำการแข่งขันหรือพร้อมที่จะลงทำการแข่งขันได้ จากที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นเป็นผลของการดำเนินงานที่จะทำให้ นักกีฬาประสบผลสำเร็จในการกีฬาระดับหนึ่ง สำหรับผลสำเร็จในลักษณะภาพรวมของประเทศชาตินั้นยังมีปัจจัยอื่นที่เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จ หรือความเป็นเลิศทางการกีฬา ซึ่งประกอบด้วย องค์กรกีฬา การดำเนินงาน บุคลากร สนาม และอุปกรณ์ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเป็นเลิศ คือ ผลสัมฤทธิ์ของความเป็นเลิศในระดับต่าง ๆ ได้แก่ ระดับนักเรียนและเยาวชน ระดับนิสิตและนักศึกษา ระดับชาติ ระดับนานาชาติ

การพัฒนาการกีฬาในแต่ละประเทศจะมีลักษณะที่เฉพาะ และแนวทางที่เป็นทฤษฎีหรือหลักการร่วมกัน คือมีขบวนการหรือวิธีการในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยของแต่ละชาติที่จะนำมาใช้ ตลอดจนแนวคิดและการกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาว่าต้องการจะพัฒนา

วรฤทธิ กุลวงษ์ (2547, หน้า 28) กล่าวถึง การจัดตั้งทีมควรคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

1. การเลือกผู้เล่น ผู้ฝึกสอนจะต้องเลือกผู้เล่นที่มีความประสงค์และเต็มใจที่จะเล่นในทีม และมีความหวังที่จะนำทีมไปสู่ชัยชนะ การประกาศหาผู้เล่นและเลือกตัวจะต้องทำอย่างกว้างขวาง ประกาศให้ทราบทั่วกันประมาณ 1 – 2 เดือน เมื่อได้ผู้เล่นที่เราต้องการแล้วจึงนัดแนะให้มีการประชุมร่วมกันเพื่อชี้แจงรายละเอียด ในกรณีที่จะมาอยู่ร่วมกัน ฝึกด้วยกัน ซึ่งได้แก่ กฎ ระเบียบ ในการฝึก ความตั้งใจ การแต่งกาย และอื่น ๆ ซึ่งจะต้องทำการตกลงและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน

2. การฝึกหัด การกำหนดการฝึกจะต้องทำแผนการฝึกตลอดทั้งปี และการฝึกการแข่งขัน 3 เดือน และก่อนการลงแข่งขัน 1 เดือน แต่ละสัปดาห์และการฝึกประจำวัน การฝึกนักกีฬาทุกคนและผู้ฝึกสอนจะต้องมาตรงเวลานัดหมาย ถ้าคนใดคนหนึ่งไม่สามารถมาได้จะต้องบอกให้ผู้ฝึกสอนทราบล่วงหน้าถึงความจำเป็น การอบอุ่นร่างกายมีความจำเป็นอย่างยิ่งการฝึกแต่ละครั้ง การฝึกจะต้องให้เกิดทักษะความแข็งแรง ความอดทน ความเร็ว และมีความมั่นใจในความสามารถของนักกีฬา การฝึกจะค่อย ๆ เพิ่มความเข้มข้น ความหนักและความจริงจัง ก่อนการแข่งขัน ความสามารถของนักกีฬาจะสูงสุดและพร้อมที่จะเข้าแข่งขัน ผู้ฝึกสอนมีหน้าที่รับผิดชอบในแผนการฝึกเป็นไปด้วยดี ให้ความสนใจ ให้แรงจูงใจ ให้ทีมมีความรักสามัคคีกันเป็นอย่างดี

3. รู้ถึงศักยภาพของผู้เล่น ในขณะที่ทำการฝึกผู้ฝึกจะต้องมีความอดทนเพราะว่านักกีฬบางคนแสดงความสามารถเด่นได้ช้า แต่เมื่อแสดงให้เห็นแล้วจะมีความสามารถสูงสุดในเวลารวดเร็วและความสามารถจะอยู่นาน ดังนั้น ผู้ฝึกสอนควรจะมีหลักในการดูแลศักยภาพของนักกีฬาว่าจะมีศักยภาพหรือไม่ ควรจะดูในด้านจิตใจ ทักษะจิต ความรักในกีฬา ความทุ่มเท ความเสียสละ การพัฒนาร่างกาย อายุ สุขภาพอนามัย ไหวพริบ การอยู่ร่วมกับเพื่อนในทีม การปรับตัวในสังคมและการพัฒนาทักษะในกีฬานั้น ๆ รวมทั้งความประพฤติ เช่น การเที่ยว การดื่มสุรา อื่น ๆ อย่างไม่รู้กัตาม ศักยภาพของนักกีฬาที่สำคัญที่สุด คือ จิตใจ ทักษะจิต ทักษะ ความฉลาด ไหวพริบ และสมรรถภาพทางกาย ดังนั้นถ้านักกีฬามีคุณลักษณะครบดังกล่าวแล้ว จะทำให้การเล่นมีประสิทธิภาพ

4. การตัดตัวผู้เล่น การตัดตัวนักกีฬาเพื่อที่จะให้เป็นผู้เล่นในทีมชั้นสุดท้ายนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องทำ เพราะจะต้องให้จำนวนผู้เล่นตัวจริงและตัวสำรองได้จำนวนตามกติกาของแต่ละประเภท ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ยากลำบากเพราะจะต้องตัดให้เหลือจำนวนตามกติกามากกว่าไม่ได้ จึงต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบถึงตำแหน่งต่าง ๆ ที่จะต้องมีตัวสำรองในกรณีที่นักกีฬา

บทบาทหน้าที่ของผู้ฝึกสอนกีฬาวอลเลย์บอล

มีผู้กล่าวไว้หลายประการ ผู้ฝึกสอนเป็นผู้ที่มีอำนาจในการฝึกซ้อมนักกีฬา เป็นผู้ที่มีอำนาจเต็มในการควบคุมดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกสอนทั้งในระหว่างการแข่งขันและการแข่งขัน สำหรับแนวคิดของผู้ฝึกสอนแต่ละคนอาจมีความแตกต่างกัน เพราะสาเหตุจะหลายประการที่เป็นตัวกำหนด เช่น การศึกษา พื้นฐานครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม ประสบการณ์ด้านกีฬา หรืออื่น ๆ สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาเป็นตัวกำหนดความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อมั่นและแนวทาง ตลอดจนหลักการฝึกกีฬาของผู้ฝึกสอนแต่ละคน

วีณา ศรีวิพัฒน์ (2546, หน้า 10) การเตรียมทีมของผู้ฝึกสอนเป็นงานที่ต้องรับผิดชอบก่อนการรวมตัวของนักกีฬาเพื่อปฏิบัติ ดังนั้นทุกสิ่งทุกอย่างผู้ฝึกสอนต้องเตรียมไว้พร้อมเพียง เมื่อถึงวันนัดหมายที่นักกีฬารวมตัวกัน ผู้ฝึกสอนสามารถดำเนินการฝึกได้ทันที จะเห็นว่าการฝึกของผู้ฝึกสอนในช่วงการเตรียมทีมเป็นภาระเบื้องต้นในการทำงาน ซึ่งเป็นภารกิจที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าภารกิจอื่น ๆ แต่อย่างใด

การกีฬาแห่งประเทศไทย (2548, หน้า 19) ผู้ฝึกสอนควรระลึกถึงความเป็นมนุษย์ของผู้ร่วมทีมซึ่งมีจิตใจเหมือนกับเราทุกคน ต้องการมีชื่อเสียง ต้องการเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ๆ และผู้ร่วมทีม ดังนั้น ผู้ฝึกสอนจะต้องมีวิธีการสร้างทีม และผู้เล่นมีความสามารถไปสู่ชัยชนะให้ได้ การฝึกและการสอนเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะที่ต้องพยายามทำให้ดีขึ้นและเป็นกระบวนการที่ไม่หยุดยั้ง งานของผู้ฝึกสอนกีฬาเป็นงานต่อเนื่องไม่มีวันหยุด หนทางที่จะไปสู่จุดหมายปลายทางนั้นยาวไกลและไม่มีทางลัดที่จะไปสู่จุดหมายปลายทาง การวางแผนที่ดี การมีผู้ช่วย ผู้ร่วมงาน และนักกีฬาที่ดีนั้นจะทำให้ผู้ฝึกสอนนำทีมไปสู่ชัยชนะได้

ผู้ฝึกสอนมีความสำคัญในการสร้างทีมหรือเตรียมตัวนักกีฬา มีการวางแผนในการพัฒนาทักษะและเทคนิคการเล่น ศึกษาทีมที่จะแข่งขัน สร้างสมรรถภาพทางกายของนักกีฬารวมทั้งความพร้อมด้านจิตใจในช่วงการแข่งขัน หรือประมาณ 3 – 6 เดือน ก่อนฤดูกาลแข่งขันในด้านการจัดการทีมวอลเลย์บอลในการแข่งขันแต่ละรายการมีความสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. เตรียมและวางโปรแกรมการฝึกเพื่อพัฒนาทักษะ เทคนิค ยุทธวิธีของผู้เล่นและของทีมในช่วงการฝึกต่าง ๆ

2. วิเคราะห์การเล่นของทีมคู่แข่งชั้น โดยการสอดแนมเพื่อเตรียมยุทธวิธีและรูปแบบ การเล่นที่จะนำไปใช้ในวันแข่งขัน
3. เตรียมผู้เล่นให้พร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

การกีฬาแห่งประเทศไทย (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเตรียมทีมนักกีฬาไทยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 12 มีข้อเสนอแนะจากการวิจัยว่า ควรจัดตั้งงบประมาณในการเตรียมทีมให้เพียงพอต่อการดำเนินการ ทั้งนี้ควรพิจารณาในเรื่องการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อันได้แก่ การเบิกจ่ายงบประมาณล่าช้า และควรจัดงบประมาณในการเก็บตัวฝึกซ้อมให้มืออย่างต่อเนื่อง

ชาญณรงค์ ศรีประเสริฐ (2537, บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาออลเลย์บอลชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ตามการรับรู้ของผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาออลเลย์บอล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาออลเลย์บอลชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ตามการรับรู้ของผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาออลเลย์บอล ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาออลเลย์บอลชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทยตามการรับรู้ของผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาออลเลย์บอล ที่มีค่าเฉลี่ยคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีความเคารพแล้วปฏิบัติตามกฎกติกาและระเบียบการแข่งขัน มีการวางแผนในการเก็บข้อมูลเพื่อนำข้อมูลนั้นมาปรับปรุงทีมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถอธิบายขั้นตอนการฝึกและยุทธวิธีในกีฬาออลเลย์บอลและศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองในการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาออลเลย์บอลอยู่เสมอ

2. ผู้จัดการทีมผู้ฝึกสอนและนักกีฬาออลเลย์บอล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ฝึกสอนกีฬาออลเลย์บอลทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เฉลิมชัย บุญรักษ์ (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานกีฬาภายในจังหวัดตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545 – 2549) ใน 8 ด้าน พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดแยกตามด้านต่าง ๆ คือ ด้านการวางแผน พบว่า มีปัญหาในการดำเนินการแปลงแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ไปสู่การปฏิบัติ ด้านการจัดองค์การพบว่ามีปัญหาในการกำหนดหน่วยงานดูแลการกีฬาอย่างเป็นระบบ ด้านการจัดบุคลากร พบว่า จำนวนบุคลากรที่ทางการกีฬาในการพัฒนากีฬาภายในจังหวัดไม่เพียงพอ ด้านงบประมาณ พบว่า มีปัญหาด้าน

บุญเลิศ เอียวเจริญ (2543, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการเตรียมทีมนักกีฬาเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27 ของสถาบันการศึกษาภาครัฐและเอกชน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จัดการทีมจำนวน 145 คน ผู้ฝึกสอน จำนวน 145 คน และนักกีฬาจำนวน 580 คน รวมทั้งสิ้น 870 คน ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเตรียมทีมนักกีฬาเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 27 มีดังนี้

1. ด้านการคัดเลือกตัว ผู้จัดการทีมมีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 36.45 และปัญหาน้อย ร้อยละ 26.0 ผู้ฝึกสอนมีปัญหาน้อยที่สุด ร้อยละ 38.72 และปัญหาน้อย ร้อยละ 24.73 นักกีฬามีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 41.08 และปัญหา ร้อยละ 26.90
2. ด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์การฝึกซ้อม ผู้จัดการทีมมีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 38.92 และปัญหา ร้อยละ 31.92 ผู้ฝึกสอนมีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 38.62 และปัญหา ร้อยละ 28.97 นักกีฬามีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 45.32 และปัญหามาก ร้อยละ 27.76
3. ด้านการฝึกซ้อม ผู้จัดการทีมมีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 49.89 และปัญหา ร้อยละ 23.98 ผู้ฝึกสอนมีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 42.30 และปัญหา ร้อยละ 28.58 นักกีฬามีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 42.87 และปัญหามาก ร้อยละ 25.56
4. ปัญหาด้านโภชนาการ ผู้จัดการทีมมีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 39.08 และปัญหา ร้อยละ 27.01 ผู้ฝึกสอนมีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 35.40 และปัญหามาก ร้อยละ 27.24 นักกีฬามีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 39.48 และปัญหามาก ร้อยละ 30.75
5. ด้านสวัสดิการ ผู้จัดการทีมมีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 33.45 และปัญหามาก ร้อยละ 26.98 ผู้ฝึกสอนมีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 31.38 และปัญหามาก ร้อยละ 26.47 นักกีฬามีปัญหาปานกลาง ร้อยละ 37.74 และปัญหามาก ร้อยละ 31.12
6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยภาพรวมมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างแพร่หลาย ควรมีสโมสรตลอดจนอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานและเพียงพอ ควรจัดงบประมาณสนับสนุนด้านโภชนาการให้มากขึ้น และสมควรเพิ่มงบประมาณด้านสวัสดิการและเบี้ยเลี้ยงให้มากขึ้น

ปัญญา อินทเจริญ (2551, บทคัดย่อ) การบริหารจัดการทีมวอลเลย์บอลหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 35 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการทีมวอลเลย์บอลหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 35 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านบุคลากร และด้านการจัดการ และมีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านงบประมาณและด้านสถานที่/วัสดุอุปกรณ์ และการเปรียบเทียบการบริหารจัดการทีมวอลเลย์บอลที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 35 ระหว่างกลุ่ม ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬา พบว่า ทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นต่อการบริหารจัดการในการเตรียมทีมวอลเลย์บอลหญิงไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่าปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารจัดการทีมมีหลายประการ เช่น ด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานทางการกีฬา ซึ่งส่งผลให้ทีมประสบความสำเร็จและได้รับ ชัยชนะจากการแข่งขัน

วิวัฒน์ บุญจับ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการเตรียมทีมกีฬาของสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 28 โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการเตรียมทีมระหว่างสถาบันภาครัฐกับสถาบันภาคเอกชน ผลการศึกษาพบว่า สถาบันอุดมศึกษาภาครัฐและเอกชนมีสภาพความพร้อมของการเตรียมทีมด้านการคัดเลือกตัวนักกีฬา ด้านสถานที่อุปกรณ์การฝึกซ้อม ด้านการฝึกซ้อม ด้านโภชนาการ ด้านสวัสดิการและด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ปัญหาการเตรียมทีมภาครัฐมีปัญหาน้อยในทุก ๆ ด้าน ส่วนภาคเอกชนมีปัญหาน้อยที่สุด คือ ด้านการคัดเลือกตัวนักกีฬา ด้านสถานที่และอุปกรณ์การฝึกซ้อม ด้านสวัสดิการ ด้านงบประมาณ และอยู่ในระดับน้อยคือด้านการฝึกซ้อม ด้านโภชนาการ ผลการเปรียบเทียบพบว่า สภาพและปัญหาการเตรียมทีมนักกีฬาภาคเอกชนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วรวุฒิ กุลวงษ์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 31 ของทีมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้จัดการทีมเห็นว่า ปัญหาด้านสถานที่และอุปกรณ์การฝึกซ้อมอยู่ในระดับน้อย แต่ผู้ฝึกซ้อมและผู้ช่วยผู้ฝึกสอนและนักกีฬาเห็นว่าอยู่ในระดับมาก
2. ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและผู้ช่วยผู้ฝึกสอน และนักกีฬา เห็นว่า ปัญหาด้านตัวนักกีฬาอยู่ในระดับน้อย

3. ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและผู้ช่วยผู้ฝึกสอน และนักกีฬา เห็นว่า ปัญหาด้านผู้ฝึกสอนและผู้ช่วยผู้ฝึกสอน อยู่ในระดับน้อย

4. ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอนและผู้ช่วยผู้ฝึกสอน เห็นว่า ปัญหาด้านงบประมาณและสวัสดิการ อยู่ในระดับมาก แต่นักกีฬาเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย

5. ผู้จัดการทีมและนักกีฬา เห็นว่า ปัญหาด้านการเข้าร่วมการแข่งขัน อยู่ในระดับน้อย แต่ผู้ฝึกสอนและผู้ช่วยผู้ฝึกสอน เห็นว่า อยู่ในระดับมาก

สุรศักดิ์ ทรัพย์เพิ่ม (2546, หน้า 23.) ได้ศึกษาปัญหาการเตรียมทีมวอลเลย์บอลชายที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 28 ณ มหาวิทยาลัยนิวัฒนา จังหวัดสุพรรณบุรี โดยกลุ่มประชากรคือ ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน ผู้ช่วยผู้ฝึกสอน และนักกีฬา ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาด้านการคัดเลือกตัวนักกีฬา ที่พบมากคือ ระยะเวลาการคัดเลือกตัวนักกีฬา
2. ปัญหาด้านสถานที่และอุปกรณ์ในการฝึกซ้อม ที่พบมากที่สุดคือ อุปกรณ์เสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย และความสะอาดในการใช้สนามฝึกซ้อม
3. ปัญหาด้านการฝึกซ้อม พบมากคือ การทดสอบความพร้อมของทีมโดยการส่งทีมเข้าร่วมการแข่งขันรายการต่าง ๆ
4. ปัญหาด้านงบประมาณ พบมากคือ การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกซ้อม
5. ปัญหาด้านสวัสดิการ ที่พบมากที่สุดได้แก่ การจัดการสอนเสริมด้านการศึกษาให้กับนักกีฬา

สุรัช หุ่นทองกุล (2547, บทคัดย่อ) ทำการศึกษาปัญหาการเตรียมทีมนักกีฬาประเภททีมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 30 เพื่อทราบปัญหาการเตรียมทีมนักกีฬาประเภททีมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เข้าร่วมการแข่งขัน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬา ผลการศึกษาพบว่า สภาพการเตรียมทีมมีปัญหาในทุก ๆ ด้าน ได้แก่

1. ปัญหาด้านการฝึกซ้อมมีปัญหาในระดับมาก นักกีฬาไม่มาซ้อมตรงตามเวลาเป็นประจำ เนื่องจากปัญหาด้านการเรียนและปัญหาส่วนตัว
2. ปัญหาด้านนักกีฬาและผู้ฝึกสอนมีปัญหาในระดับมาก คือการนำเทคนิคใหม่ ๆ และการนำวิทยากรกีฬามาใช้ระหว่างการแข่งขัน

3. ปัญหาด้านอุปกรณ์สถานที่ในการฝึกซ้อมมีปัญหาในระดับมาก คือความทันสมัยของอุปกรณ์เสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย และสนามฝึกซ้อมที่มีห้องอาบน้ำและห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว

4. ปัญหาด้านสวัสดิการให้กับนักกีฬาและผู้ฝึกสอนอยู่ในระดับมาก คือ การจัดอาหารหลักและอาหารเสริมให้นักกีฬา และการจัดสอนเสริมและติดตามผลการเรียนให้นักกีฬา

5. ปัญหาด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารสถาบันอยู่ในระดับมาก คือการจัดงบประมาณจากภายนอกมาสนับสนุนกีฬาของสถาบัน และมีปัญหาในการจัดคณาจารย์ดูแลเรื่องการเรียนรู้ของนักกีฬาเป็นพิเศษ

ประจักษ์ ทองแจ่ม (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการเตรียมทีมวอลเลย์บอลหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 33 จากทีมที่เข้าร่วมมหกรรมจำนวน 16 ทีม ประกอบด้วยผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน ผู้ช่วยผู้ฝึกสอน และนักกีฬา รวมทั้งสิ้น 176 คน และทีมที่ตกรอบจำนวน 130 คน ผลการศึกษาพบว่า ทีมที่เข้าร่วมมหกรรมมีการเตรียมทีมในด้านต่าง ๆ มีความเหมาะสมทุกด้าน ซึ่งแตกต่างกับทีมที่ตกรอบที่เห็นว่าการเตรียมทีมไม่มีความเหมาะสม ได้แก่ ด้านนักกีฬา ทีมที่เข้าร่วมเห็นว่าเหมาะสม ร้อยละ 85.5 ทีมที่ตกรอบเห็นว่าไม่เหมาะสม ร้อยละ 93.39 ด้านผู้ฝึกสอนทีมที่เข้าร่วมเห็นว่าเหมาะสม ร้อยละ 87.57 ทีมที่ตกรอบเห็นว่าไม่เหมาะสม ร้อยละ 90.13 ด้านการคัดเลือกนักกีฬา ทีมที่เข้าร่วมและตกรอบเห็นว่าเหมาะสมเช่นเดียวกัน ด้านการจัดโปรแกรมการฝึกซ้อม ทีมที่เข้าร่วมเห็นว่าเหมาะสม ร้อยละ 85.64 ทีมที่ตกรอบเห็นว่าไม่เหมาะสม ร้อยละ 79.44 ด้านงบประมาณ ทีมที่เข้าร่วม เห็นว่าเหมาะสม ร้อยละ 65.35 ทีมที่ตกรอบเห็นว่าไม่เหมาะสม ร้อยละ 67.39 ด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ทีมที่เข้าร่วมเห็นว่าเหมาะสม ร้อยละ 75.87 ทีมที่ตกรอบเห็นว่าไม่เหมาะสม ร้อยละ 79.68 จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าเตรียมทีมนักกีฬาวอลเลย์บอลเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันในส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นตัวนักกีฬา ผู้ฝึกสอน ด้านงบประมาณในการสนับสนุน ด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนการบริหารจัดการที่เหมาะสมส่งผลให้ทีมประสบผลสำเร็จในการส่งทีมเข้าร่วมการแข่งขัน

งานวิจัยในต่างประเทศ

Malete & Deborah (2000 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมการศึกษาของโค้ชที่มีต่อประสิทธิภาพในการโค้ช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโปรแกรมการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของโค้ช คือ โปรแกรม The program for Athletic Coaches Education (PACE)

Cunninggham (2006 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการขึ้นสู่ตำแหน่งหัวหน้าผู้ฝึกสอนกีฬา สรุปได้ว่า การก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งหัวหน้าผู้ฝึกซ้อมได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการฝึกฝนเป็นอย่างมาก ดังเช่น อเมริกันฟุตบอล จะต้องมีความเกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ ข้อจำกัดและโอกาสที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนความตั้งใจในการทำงานแบบมืออาชีพ

.กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี ความสำคัญ ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของคณะผู้ศึกษาได้นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ด้านตัวแปรอิสระ

ทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬา
แห่งชาติครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก
ประกอบด้วย

1. ผู้จัดการทีม
2. ผู้ฝึกสอน
3. นักกีฬา

ตัวแปรตาม

สภาพปัญหาการจัดการทีมวอลเลย์บอล
หญิงประกอบด้วยทรัพยากรทางการ
จัดการ แบบ 4 M's

1. คน (Man)
2. เงิน (Money)
3. วัสดุสิ่งของ (Materials)
4. การจัดการ (Management)